

NOTE
UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD
01.01.2016 DO 31.12.2016.

Banja Luka, februara 2017. godine

INFORMACIJE O DRUŠTVU

„Wiener osiguranje“ Vienna Insurance Group ad Banja Luka MB 1755927 osnovano je 11.08.1992. godine kao dioničko društvo u mješovitoj svojini, a od 02.09.2002. god. registrovano je kao akcionarsko društvo.

U skladu sa novim Zakonom o društvima za osiguranje, Društvo je pribavilo novu dozvolu za rad, gdje se registrovalo i za obavljanje poslova:

- za sve vrste neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačka a), b) i c) Zakona o društvima za osiguranje i
- za životno osiguranje iz člana 49. stav 2. tačka d), Zakona o društvima za osiguranje.

Od 01.12.2014 godine Društvo je promijenilo naziv i sjedište. Stari naziv i sjedište „Jahorina osiguranje VIG“ ad Pale promjenjen je u novi naziv Wiener osiguranje Vienna Insurance Group ad sa sjedištem u Banja Luci, Kninska 1-a.

Organi Društva su: Skupština, Upravni odbor, Izvršni odbor, Generalni direktor i Interni revizor.

Upravni odbor Wiener osiguranja VIG ad:

1. Gabor Lehel, predsjednik
2. Branko Krstonošić, zamjenik predsjednika
3. Dr Rudolf Ertl, član
4. Srđan Šuput, član
5. Dragana Plavšić, član
6. Slavko Mitrović, član
7. Goran Mandić, član

Izvršni odbor Wiener osiguranja VIG ad:

1. Srđan Šuput, predsjednik
2. Dragana Plavšić, član
3. Goran Mandić, član

V. d. generalnog direktora je Goran Mandić do 07.08.2016

Generalni direktor od 08.08.2016 je Srđan Šuput.

Revizorska kuća za 2016 godinu je KPMG Banja Luka.

Ovlašćeni aktuar Društva je Dr Mirela Mitrašević.

Društvo obavlja poslove osiguranja preko organizacionih jedinica – filijala i poslovnica, sa sjedištima u sljedećim gradovima RS: Banja Luka, Bijeljina, Brčko, Doboj, Prijedor, Sokolac, Trebinje i Gradiška.

Na tržištu F BiH od juna 2009. godine, Wiener osiguranje VIG ad posluje preko Filijale Sarajevo sa podružnicama (regionalnim centrima) u Sarajevu, Zenici, Mostaru i Širokom Brijegu, kao i poslovnicama u Tuzli i Bijaću.

U okviru filijala/podružnica i poslovnica rade prodajna mjesta i prodajne kancelarije.

Matični broj Društva je: 1755927, JIB 4400590750002, a šifre djelatnosti: 65.11 - životna osiguranja, 65.12 - ostala osiguranja, 66.21 - procjena rizika i štete i 66.29 - ostale pomoćne djelatnosti u osiguranju i penzionim fondovima.

Od početka 2010. godine Društvo je startovalo sa poslovima životnih osiguranja.

Na dan 31.12.2016.god. Društvo je zapošljavalo 360 radnika, što je za 20 radnika više nego u istom periodu prethodne godine. Prosječan broj zaposlenih na bazi časova rada iznosi 290.

Wiener osiguranje VIG ad Banja Luka je osnivač zavisnog preduzeća sa 100% ulogom:

1.DOO „Jahorina auto“ Brčko, koje je registrovano za usluge tehničkih pregleda

Wiener osiguranje VIG ad Banja Luka ima učešće od 28% u Društvu za upravljanje investicionim fondovima „Jahorina Konseko Progres“ ad Pale.

Wiener osiguranje VIG ad Banja Luka posjeduje certifikat kvaliteta ISO-9001 od 2002.god.

IZUZETNI DOGAĐAJI

Poslovanje „Wiener osiguranja“ VIG ad Banja Luka, u 2016. godini je obilježilo nastavak rada i djelovanja na tržištu osiguranja Republike Srpske, Brčko Distrikta BiH i F BiH.

U toku 2016. godine održane su četiri sjednice Supštine akcionara, 1 redovna i tri vanredne, na kojima su razmatrane odluke iz nadležnosti ovog upravljačkog tijela.

Na redovnoj sjednici održanoj 28.04.2016 godine donesena je odluka o pokriću gubitka iz 2015 godine u iznosu KM 3.157.933,78 na teret emisije premije KM 2.933.645,00 i rezervi kapitala KM 224.288,78.

Na vanrednoj sjednici održanoj 27.06.2016 godine donesena je odluka o povećanju osnovnog kapitala za 29.337 redovnih akcija klase „A“ nominalne vrijednosti KM 100,00 u vrijednosti KM 2.933.700,00.

Prodajna cijena jedne akcije iznosi KM 200,00. Razlika čini emisiju premiju u iznosu KM 2.933.700. Ukupan iznos dokapitalizacije je EUR 3.000.000,00. Iznos je uplaćen u julu 2016 godine.

Sredstva će služiti za jačanje rezervi Društva.

Održano je 9 sjednica Upravnog odbora od čega 6 redovne i tri vanredne.

Na sjednicama UO su razmatrani rezultate tekućeg poslovanja i ocjena očekivanih rezultata u 2016. godini, te preduzimanje mjera na ostvarenju projektovanih planiranih veličina. Takođe je razmatrana strategija povećanja obuhvata premije i ocjena i analiza isplativosti i permanentnog smanjenja troškova sprovođenja osiguranja prodajnih mjesta, te vršena stalna analiza priliva i odliva gotovine, kao i plan likvidnosti Društva.

Usvojena su akta poslovne politike Društva vezana za usklađivanje sa zakonskim propisima i zahtjevima tržišta, te politike i strategije za ostvarenje plana poslovanja u 2017 godini, kao i plana investiranja (Strategija) kao i usvajanje srednjoročnog plana za period 2017-2019 godina.

Na dnevnom redu Upravnog odbora stalno je bilo prisutno i razmatranje poslovanja zavisnog pravnog lica „Jahorina auto“ doo Brčko i preduzimanje mjera za uspješno poslovanje ovog društva.

U proteklom periodu Izvršni odbor se bavio analizom tekućih poslovnih zadataka i preduzimanjem mjera za ostvarenje zadatih planiranih veličina, kao startnom pripremom za odluke koje donosi Upravni odbor.

1. OSNOVA PREZENTOVANJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I KOMPARATIVNI PRIKAZ

Pri izradi finansijskih izvještaja je poštovan Zakon o računovodstvu i reviziji RS („Sl. glasnik RS“ br. 94/15), Zakon o privrednim društvima (Sl. glasnik RS broj: 127/08, 58/09, 100/11), Zakon o društvima za osiguranje (Sl. glasnik RS broj: 17/05, 01/06, 64/06 i 74/10), Zakon oporezu na dobit (Sl. glasnik RS broj: 94/15), Pravilnik o transfernim cijenama i metodama za njihovo usklađivanje Sl. gl. br. 47/16 i Zakon o porezu na dobit (Službene novine Federacije BiH 15/16), Zakon o porezu na dohodak (Sl. gl. RS broj: 60/15), Pravilnik o porezu na dohodak i transfernim cijenama Sl. gl. RS br. 98/15) i drugi, kao i podzakonska regulativa propisana od strane regulatora Agencije za osiguranje RS od koje izdvajamo: Pravilnik o ulaganju sredstava društava za osiguranje (Sl. glasnik RS broj 61/15), Pravilnik o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društava za osiguranje (Sl. glasnik RS broj: 10/09), Pravilnik o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društava za osiguranje (Sl. glasnik RS broj: 38/15), Pravilnik o tehničkim rezervama (Sl. glasnik RS broj: 116/06), Pravilnik o elementima i kontroli margine solventnosti društava za osiguranje u RS i Pravilnik o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje (Sl. glasnik RS broj: 103/12), Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje (Sl. gl. RS broj: 61/15), Uputstvo o vođenju vanbilansne evidencije sredstava i obaveza povezanih sa datim garancijama društava za osiguranje (Sl. gl. RS br. 117/14) i dr. Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za društva za osiguranje (Sl. gl. RS broj: 108/15), u „Službenom glasniku RS“ broj 63/16 od 29.07.2016.g. objavljen je Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za društva za osiguranje. Pravilnik o sadržini i formi obrazaca izvještaja o promjenama na kapitalu, objavljen je u „Službenom glasniku RS“ broj 84/09 od 22.09.2009.godine. Zakon o porezu na nepokretnosti Sl. gl. RS br: 91/15)

Tekući i komparativni podaci su iskazani u KM.

U skladu sa članom 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH (Službeni glasnik BiH broj: 29/02) službeni devizni kurs za valutu Bosne i Hercegovine je jedna konvertibilna marka za 0,511292 eura, odnosno jedan euro iznosi 1,95583 konvertibilnih maraka.

Broj note odgovara broju pozicije AOP-a.

Radi usklađivanja finansijskog izvještaja sa MRS-1 Prezentacija finansijskih izvještaja, Društvo je sačinilo finansijske izvještaje po bilansnim šemama i kontnom okviru za Društva za osiguranje.

U toku obračuna primjenjeni su sledeći Međunarodni računovodstveni standardi: MRS-1 Prezentacija finansijskih izvještaja, MRS-8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, MRS-10 Događaji nakon datuma bilansiranja, MRS-12 Porez na dobit, MRS-16 Nekretnine, postrojenja i oprema, MRS-17 Lizing, MRS-18 Prihodi, MRS-19 Rezervisanja za zaposlene, MRS-32 Finansijski instrumenti: objavljivanje i prezentacija, MRS-36 Obevređenje sredstava, MRS-37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, MRS-38 Nematerijalna sredstva, MRS-39 Finansijski instrumenti: priznavanje i vrednovanje, MRS-40 Ulaganje u nekretnine i ostali.

1) OBRAČUNSKA OSNOVA

Finansijski izvještaji su sastavljeni uz poštovanje istorijskog troška, osim za slijedeće pozicije:

*Finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju koji se vrednuju po fer vrijednosti. Prilikom inicijalnog sticanja ova sredstva se procjenjuju po nabavnoj vrijednosti, a na dan bilansa se procjenjuju po tržišnoj vrijednosti. Promjene tržišne vrijednosti se iskazuju na poziciji kapitala, u korist ili na teret ne realizovanih dobitaka ili gubitaka.

*Investicione nekretnine koje se do dana inicijalnog sticanja procjenjuju po nabavnoj vrijednosti, a na dan bilansa se procjenjuju po tržišnoj vrijednosti.

Prilikom izrade finansijskih izvještaja menadžment Društva je koristio postojeću zakonsku i podzakonsku osnovu vezano za najbolje moguće procjene i buduće raspoložive pretpostavke na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Njihovi efekti su iskazani kroz pozicije sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda, uz sagledavanje uticaja na buduće događaje.

Efekti procjena se mogu razlikovati od pozicija navedenih u izvještajima, ali ne u značajnom iznosu, tj. procjena je da su izvještaji urađeni sa tačnošću od 97-98 %.

NOTE UZ BILANS STANJA

31.12.2016. godine

AKTIVA

AOP – 002 – Nematerijalna sredstva

Nematerijalna ulaganja na dan prelaska na finansijsko izvještavanje u skladu sa MRS, iskazana su prema nabavnoj vrijednosti umanjenoj za amortizaciju, u skladu sa ugovorima za svako pojedinačno ulaganje, a ako takav ugovor ne postoji, prema zatečenoj nabavnoj vrijednosti umanjenoj za amortizaciju na dan prelaska.

Vrednovanje nematerijalnih ulaganja nakon početnog priznavanja vrši se primjenom osnovnog postupka predviđenog MRS 38-Nematerijalna sredstva, odnosno po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupnu amortizaciju i ukupne gubitke po osnovu obezvređenja.

Nematerijalna ulaganja iznose KM 191.033 i manja su za 38,55% u odnosu na prošlogodišnji nivo. Najveći dio ove pozicije se odnosi na softvere za život i neživot.

Ulaganja u toku godine iznose KM 39.488 i odnose se na nabavku licenci za korišćenje zvaničnih programa i nadogradnju postojećih programa. Godišnja stopa amortizacije iznosi 20 %.

Obračunata amortizacija za 2016 iznosi KM 159.355 (amortizacija softvera KM 159.042 i licenci i žiga KM 314).

Prilikom popisa izvršeno je rashodovanje nematerijalne imovine čija je knjigovodstvena vrijednost KM 267.

AOP – 009 – Nekretnine, investicione nekretnine, oprema i ostala osnovna sredstva

U strukturi ukupne aktive ova pozicija učestvuje sa 19,98%.

Računovodstvene politike za ovu bilansnu poziciju utvrđene su u skladu sa MRS 16 i MRS-40 .

Nakon početnog priznavanja, stalna materijalna sredstva se iskazuju po poštenoj – fer vrijednosti, umanjenoj za ukupan iznos ispravke vrijednosti po osnovu obračunate amortizacije, i ukupan iznos ispravke vrijednosti po osnovu obezvređenja.

Investicione nekretnine se na kraju obračunskog perioda procjenjuju na osnovu tržišne fer vrijednosti od strane ovlašćenih procjenitelja. Ovlašćeni sudski procjenitelj je izvršio procjenu vrijednosti investicionih nekretnina po prihodovnoj metodi i troškovnoj (tehnički pregledi).

Za obračun amortizacije ostalih sredstava primjenjuje se proporcionalni metod otpisivanja.

Obračun amortizacije se vrši pojedinačno za svako sredstvo.

Životni vijek nekretnina koji se koristili u finansijskim izvještajima je:

-upravne zgrade, prizemne i višespratne zgrade od betona i metala, kamena, opeke i drveta 77 godina, stopa otpisa 1,3 % godišnje,

-stambene zgrade, prizemne i spratne od betona, metala, kamena, opeke i drveta 77 godina, stopa otpisa 1,3 % godišnje,

-Montažne zgrade i objekti od betonskih elemenata 50 godina, stopa otpisa 2 % godišnje,

-Montažne zgrade i objekti od metalnih elemenata 25 godina, stopa otpisa 4 % godišnje,

-Montažne zgrade i objekti od drvenih elemenata 10 godina, stopa otpisa 10 % godišnje,

-Ulaganja u uređenje okoline novoizgrađenog građevinskog objekta (ograde, parkirališta, staze i slično) 50 godina, stopa otpisa 2 % godišnje.

Stanje pozicije 009 u odnosu na prethodnu godinu i promjene u toku 2016. godine:

Nekretnine, investicione nekretnine, oprema i ostala osnovna sredstva pokazuju pad u odnosu na 2015. godinu za 14,26%. Razlog pada je izvršeno obezvređenje investicionih nekretnina u iznosu KM 1.479.542 i nekretnina iz djelatnosti KM 77.663, te prodaja nekretnina u Trebinju i Zvorniku klasifikovanih djelom kao nekretnine za obavljanje djelatnosti, a dijelom kao investicione nekretnine. U toku godine je vršena prodaja opreme i redovni obračun amortizacije što je dovelo do smanjenja ove pozicije u periodu izvještavanja.

AOP-010-Zemljišta za obavljanje djelatnosti

Vrijednost ove pozicije iznosi KM 122.480. U odnosu na prethodnu godinu nije došlo do promjene vrijednosti.

WO.OB.01-003-Izdavanje 5 5

AOP-012-Građevinski objekti za obavljanje djelatnosti

Građevinski objekti bilježe promjene u odnosu na prošlogodišnji nivo.

U 2016 godini izvršena je prodaja nekretnine u Trebinju i Zvorniku, obje klasifikovane dijelom kao nekretnine za obavljanje djelatnosti. Kod prodaje je ostvaren kapitalni dobitak u oba slučaja u iznosu KM 11.982.

Izvršeno je obezvređenje nekretnina iz djelatnosti u iznosu KM 77.663 radi usklađivanja sa tržišnom vrijednosti. Obračunata amortizacija na građevinske objekte iznosi KM 49.863. Stepen otpisanosti građevinskih objekata je 24,29%. Stanje revalorizacionih rezervi nekretnina je KM 147.855.

AOP-013-Oprema

Ova pozicija pokazuje rast u odnosu na prethodnu godinu za 27,73% što je rezultat, najvećim dijelom kupovine novih automobila, najnovije računarske opreme, te namještaja u Filijali Sarajevo.

Društvo raspolaže voznim parkom od 35 vozila.

U toku godine nabavljeno je opreme u vrijednosti KM 869.677, od čega najveće povećanje bilježi nabavka automobila KM 385.084, računarske opreme KM 272.670, te ostale opreme i inventara KM 211.922.

Izvršena je prodaja opreme zastarjele opreme pri čemu je ostvarena ukupna kapitalna dobit u iznosu KM 42.665. (dobitak KM 43.837 – gubitak KM 1.172)

Obračunata amortizacija opreme iznosi KM 347.843. Stepen otpisanosti opreme je 66,01%.

Prilikom popisa za 2016 godinu izvršeno je rashodovanje neupotrebljive opreme u iznosu KM 7.212.

AOP-014- Investicione nekretnine

Prema članu 3.3.1.2. Računovodstvenih politika, Investicione nekretnine ili njihovi dijelovi, su nekretnine, koje se drže kako bi generisale zakupninu ili/i povećanje vrijednosti i ne koriste se u vlastite potrebe u okviru uobičajenih poslovnih djelatnosti [IAS 40.5].

Početno priznavanje investicionih nekretnina je po nabavnoj ili proizvodnoj vrijednosti, gdje su troškovi transakcije (porez na promet nekretnina, provizije zastupnika itd.) obično uključeni.

Osnivanje, odnosno troškovi pokretanja ne smiju se iskazivati kao sredstva.

Zbog izmjena u IAS 16/ IAS 40 iz maja 2008, građevine, koje su u izgradnji i u fazi projektovanja, trebaju se knjžiti u skladu sa IAS 40.

Takođe, u slučaju investicionih nekretnina (IAS 40), naknadni troškovi nabavke se knjže kada je razumno da Društvo može da izvuče korist iz korištenja sredstva, koja prelazi ranije nivoe ekonomske koristi. Tekući troškovi održavanja se isključuju.

Za naknadnu procjenu IAS 40 nudi sledeće opcije:

1. procjena po amortizovanom trošku (analogno IAS 16)
2. procjena po fer vrijednosti (tržišna vrijednost).

1. U slučaju da Društvo odluči da koristi naknadne nabavne odnosno proizvodne troškove, nema razlike u procjeni prema IAS 16. Na osnovu ekonomske korisnosti potrebno je odlučiti se za metodu amortizacije, gdje je odluka o metodi (linearna, degresivna, progresivna) na društvu. Neplanirane amortizacije se primjenjuju kao rezultat testa obezvrjeđivanja, koji mora da se primjeni ako postoje indikatori koji to sugerišu kod tog sredstva (vidjeti poglavlje 3.3.5. "Smanjenje vrijednosti sredstava (Obezvrjeđivanje).

Društvo treba godišnje da obračuna fer vrijednosti nekretnina s obzirom da je to obavezan zahtjev za note.

Očekivani životni vijek nekretnina mora da sa poklapa sa ekonomskom korisnosti.

Životni vijek investicionih nekretnina koji se koristili u finansijskim izvještajima Wiener osiguranja Vienna Insurance Group je: 77 godina, a stopa otpisa 1,3% godišnje.

Za potrebe izvještavanja prema VIG-u Društvo koristi metodu linearne amortizacije.

2. Kao drugu alternativu društvu je dozvoljeno da koristi metodu fer vrijednosti. Kod primjene ove metode troškovi transakcije se moraju isključiti. Ako revalorizacija rezultuje sa povećanjem ili smanjenjem vrijednosti, razlika se priznaje u dobiti ili gubitku (= princip tržišne vrijednosti).

Za potrebe nacionalnog izvještavanja Društvo koristi metodu fer vrijednosti.

Postoji takođe opcija da se pređe sa metoda naknadnih troškova nabavke na metodu tržišne vrijednosti. Međutim, ova opcija se može primjeniti jednom i primjenjuje se samo u ovom pravcu tj. prelazak sa revalorizacije na naknadnu nabavnu vrijednost nije dozvoljeno.

Naknadna procjena mora biti po naknadnom nabavnom trošku. Metoda fer vrijednosti nije dozvoljena u okviru Vienna Insurance Group. Nekretnine koje su u vlastitoj upotrebi kao i u eksternoj upotrebi se klasifikuju u skladu sa pravilom 80:20.

Ukupna vrijednost investicionih nekretnina iznosi KM 8.725.527 i manja je za 16,96% u odnosu na prethodnu godinu.

Izvršena je procjena vrijednosti investicionih nekretnina od strane nezavisnog sudskog procjenitelja Adisa Bašića. Prema izvršenoj procjeni došlo je do usklađivanja vrijednosti nekretnina sa tržišnim vrijednostima. Ukupan efekat procjene je negativan i iznosi KM 1.479.542.

Razlog umanjenja je i izvršena prodaja nekretnina u Trebinju i Zvorniku koje su klasifikovane dijelom kao investicione. Od prodaje je ostvaren kapitalni dobitak u iznosu KM 12.627.

AOP – 015 Ulaganje na tuđim nekretninama

Pozicija u iznosu KM 29.714 pokazuje rast u odnosu na prethodnu godinu. Ulaganje je rađeno na zakupljenom prostoru Filijale u Sarajevu. Ranija ulaganja su izvršena u adaptaciju kancelarije ispostave u Derventi.

AOP-016 Ostala osnovna sredstva

Pozicija, čija je sadašnja vrijednost KM 2.625 pokazuje rast u odnosu na prethodnu godinu.

Radi se o nabavci umjetničke slike.

AOP-017 Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine u pripremi

Ova pozicija iznosi KM 163.480 i pokazuje smanjenje od 51,42% u odnosu na prethodnu godinu. Izvršeno je aktiviranje ulaganja u nekretninu Bijeljina (nadogradnja zgrade) u iznosu KM 157.271, što je dovelo do značajnog pada ove pozicije. Takođe je isknjiženo ulaganje u arhitektonski projekat za nadogradnju zgrade Trebinje, prilikom prodaje te nekretnine.

AOP - 018 Dugoročni finansijski plasmani

Pozicija dugoročnih finansijskih plasmana KM 30.283.784 je veća za 18,51% u odnosu na prošlogodišnji nivo. Razlog ovome je ulaganje sredstava iz dokapitalizacije u kupovinu HOV (obveznice) u toku godine, kao i ulaganje matematičke rezerve u ovaj oblik investicione aktive. U prvom polugodištu je vršena prodaja HOV i naplata dospjelih kupona. Vršena je naplata dospjelih rata po stambenim kreditima.

U toku godine izvršeno je odobravanje zajmova u iznosu otkupne vrijednosti polisa životnog osiguranja u iznosu KM 10.522.

Ova pozicija učestvuje u ukupnoj aktivi sa 44,84%, što pokazuje da se struktura aktive koja služi za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda mijenja iz nekretnina i depozita, koji su bili preovlađujući u strukturi ove aktive u prethodnom periodu, u poziciju HOV raspoloživo za prodaju, koja donosi veći prihod od

investicionog ulaganja, u odnosu na ostale oblike aktive koji služe za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda.

AOP-019 Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica

Ova pozicija u iznosu 414.753 KM prati stanje prethodne godine. Ulaganje se odnosi na osnivački ulog zavisnog pravnog lica „Jahorina auto“ doo Brčko sa 100 % učešćem u vlasništvu.

AOP-020 Učešće u kapitalu pridruženih pravnih lica

Učešće od 28% u kapitalu pridruženog pravnog lica Društva za upravljanje investicionim fondovima „Jahorina konseko progres“ AD Pale u iznosu KM 70.000, što prati stanje iz 2015 godine.

AOP - 023 Dugoročni finansijski plasmani u zemlji

Vrijednost pozicije depozita kod poslovnih banaka iznosi KM 6.906.698.

AOP-026 Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Pozicija u iznosu KM 22.120.307 pokazuje rast u odnosu na prethodnu godinu za 52,39%. U toku perioda vršene su kupovine novih HOV i reinvestiranje sredstava od prodaje HOV u neživotu iz sredstava dokapitalizacije, te kupovina HOV u životu iz tekućih priliva (ulaganje sredstava matematičke rezerve) i reinvestiranje.

Ova sredstva služe za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja i tehničkih rezervi neživotnih osiguranja, kao i za pokriće 50% minimalnog garantnog fonda životnih osiguranja u iznosu KM 4.000.000,00.

Upravni odbor Društva je donio Odluku da se HOV klasifikuju kao „finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju“ u skladu sa zahtjevima MRS-39.

Na dan bilansiranja ove HOV se vrednuju po berzanskoj cijeni ostvarenoj na dan koji je najbliži danu bilansa, a efekti se iskazuju kroz nerealizovane dobitke i gubitke u bilansu stanja na poziciji kapitala. Nakon prodaje konačni efekti se utvrđuju preko pozicija prihoda i rashoda u bilansu uspjeha, što je uslovljeno visinom prodajne cijene.

AOP – 027 Ostali dugoročni finansijski plasmani

Ova pozicija iznosi KM 772.026 i pokazuje pad u odnosu na prethodnu godinu za 12,61 %, a razlog je otplata dugoročnih stambenih kredita zaposlenih, te smanjenje sredstava u Rezervnom fondu Biroa zelene karte BiH zbog ulaska novih društava. Fond za naknadu šteta pokazuje povećanje za KM 11.936.

Otplata stambenih kredita se vrši obustavama od plata zaposlenih i ona je najvećim dijelom uredna. Postoji nekoliko ugovora po kojima se ne vrši otplata, to su slučajevi kada su radnici napustili Društvo, a nisu zaposleni ili su penzionisani ili umrli. Takvi plasmani su na ispravci vrijednosti. Društvo je izvršilo otpis stambenih kredita zaposlenih u iznosu KM 67.795, od čega uticaj na bilans uspjeha iznosi KM 14.113

Rezervni fond Biroa Zelene karte BiH je ustanovljen na nivou BiH po osnovu reosiguranja zelene karte. Sredstva se formiraju po osnovu utvrđenog broja samopridržaja, pomnoženim sa ugovornim samopridržajem reosiguravajućeg pokrića. Sredstva Rezervnog fonda se tretiraju kao unaprijed plaćena sredstva po nastalim prijavljenim, i nastalim a neprijavljenim štetama zelene karte, a sve u skladu sa međunarodnim sporazumima. Ova sredstva se koriste za plaćanje odštetnih zahtjeva koje Birou ZK BiH dostave drugi nacionalni biro na iznose manje od iznosa samopridržaja reosiguravajućeg pokrića.

Takođe, ova sredstva se mogu koristiti i za plaćanje šteta po osnovu Fonda za naknadu šteta.

Na ova sredstva Društvo je evidentiralo prihode od kamata koji za Q 4 2016. godine u iznosu KM 14.583.

Kamata se pripisuje glavnici.

Fond za naknadu šteta je takođe ustanovljen na nivou Države BiH i služi za nadoknadu šteta prema oštećenima iz zemlje i inostranstva u slučaju da društvo iz BiH nije izvršilo isplatu štete zbog likvidacije, stečaja i slično.

Upravni odbor Biroa zelene karte BiH na sjednici održanoj 15.12.2011 godine donio je Odluku broj: 04-01-2-4174-6/11 o donošenju „Finansijskog plana Fonda za naknadu šteta za 2011 godinu“ i načinu popunjenja Fonda za naknadu šteta za 2012 godinu. Na osnovu ovog akta članice su bile dužne uplatiti iznos od KM 500.000. Ovaj iznos se izmiruje kvartalno, a za 2016 godinu je uplaćeno KM 11.936.

Potraživanja po ugovoru o zajmu otkupna vrijednost polise života je novina u poslovanju. Društvo je u prethodnoj godini usvojilo poslovna akta o odobravanju ovih zajmova. U toku perioda odobreno je ukupno 7 plasmana u iznosu KM 11.891. Izvršen je povrat jednog plasmana u iznosu KM 1.369.

AOP – 030 Tekuća imovina

Polizija iznosi KM 22.322.486, u strukturi aktive učestvuje sa 33,06% i pokazuje pad u odnosu na prethodnu godinu za 5,91% najvećim dijelom zbog smanjenja rezervi reosiguranja na poziciji AVR, što je posljedica smanjenja rezervi za štete nastale prilikom katastrofalnih poplava 2014 godine (šteta Coca Cole KM 3.514.083) zbog isplate ovih šteta u toku perioda.

AOP – 032 Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji

Polizija zaliha iznosi KM 20.199 od čega zalihe obrazaca stroge evidencije KM 4.583, zalihe kancelarijskog materijala KM 2.285, te zalihe reklamnog materijala KM 13.332.

Avansi za usluge iznose KM 35.056 i pokazuju pad u odnosu na početno stanje.

AOP - 036 Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina

Ova polizija iznosi KM 5.539.091 i pokazuje rast u odnosu na prethodnu godinu za 12,08%. U ukupnoj aktivi ova polizija učestvuje sa 8,20%.

Razlog je povećano potraživanje po osnovu dospjelih kupona i kamata na HOV koji su naplaćeni u 2017 godini, kao i povećana potraživanja za zakupe i prodaju opreme i druga potraživanja.

Društvo je u skladu sa Pravilnikom o procjeni bilansnih i vanbilansnih pozicija društava za osiguranje izvršilo ispravku vrijednosti po svim vrstama potraživanja.

Najveću stavku u strukturi ovih potraživanja čine potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja KM 4.304.400, dok potraživanja po osnovu premije životnih osiguranja iznose KM 203.641.

Nedospjela potraživanja po osnovu premije iznose KM 2.377.360, a dospjela KM 1.654.174.

Dospjela potraživanja premije neživota su ispravljena u procentu od 87,30%.

To znači da su sva dospjela nenaplaćena potraživanja starosti od 16 do 90 dana otpisana u procentu od 5 %, starosti od 91 do 180 dana otpisana u procentu 25%, starosti od 181 do 270 dana otpisana u procentu od 50 % i starosti od 270 do 360 i preko 360 dana otpisana u procentu od 100%.

Takođe su sa 100% otpisana sva potraživanja čiji dužnici su imali neizmirena potraživanja u početnom stanju, bez obzira koliko je staro novo potraživanje u toku 2016. godine.

Visok nivo nedospjele premije u 2016 godini čine polise osiguranja po osnovu fronting i leasing poslova i premija čija su plaćanja ugovorena u ratama.

U skladu sa odredbama Pravilnika otpisana su i potraživanja od dužnika čija potraživanja prelaze 1% od minimalnog garantnog fonda Društva, tj. iznosi potraživanja od jednog dužnika preko KM 50.000.

Društvo je u toku godine vršilo usaglašavanje stanja potraživanja sa dužnicima. Izvršeno je slanje IOS-a svim dužnicima sa iznosom potraživanja preko KM 100,00. Postupak usaglašavanja traje i u 2017 godini.

Potraživanja i obaveze iz osnova reosiguranja su u potpunosti usaglašena sa reosiguravačima.

Struktura potraživanja premije po starosti

Rb	Potraživanja za premiju neživotnih osiguranja	31.12.2015	31.12.2016	Razlike
1	manje od 90 dana	179.765	210.105	30.340
2	od 90 do 180 dana	159.634	117.796	-41.839
3	od 180 do 270 dana	113.405	101.434	-11.971
4	preko 1 god.	1.429.966	1.224.839	-205.127
5	Ukupno (1 do 4)	1.882.770	1.654.174	-228.596
6	% udio bruto potraživanja za premiju u BFP	6,42%	6,06%	-0,36%
7	Otpis 5%	8.988	10.505	1.517
8	Otpis 25%	39.909	29.449	-10.460
9	Otpis 50%	56.703	50.717	-5.986
10	Otpis 100%	1.429.966	1.224.839	-205.127
11	Ukupno Otpis (7 do 10)	1.535.565	1.315.510	-220.055
12	Udio neto potraživanja za premiju u BFP	347.205	338.664	-8.541
13	% učešće neto potraživanja za premiju u bruto fakturisanjoj premiji	1,18%	1,24%	0,06%
Bruto fakturisana premija		29.336.253	27.301.130	-2.035.123

Zbog izrazito teške ekonomske situacije u zemlji postoji povećan rizik nenaplativosti potraživanja.

Društvo čini izuzetne napore na naplati potraživanja po svim osnovama za šta je formirana naplatna služba koja permanentno radi na naplati svih vrsta potraživanja, što daje vidljive rezultate u naplati potraživanja, posebno u dijelu potraživanja iz osnova premije osiguranja.

Naredni pregled prikazuje strukturu dospjelih potraživanja po osnovu premije koji je tretiran od strane naplatne službe Društva:

R.br	Opis	Iznos	Od toga u Odjeljenju za naplatu	Utruženo i stečaj	Budžetska potraživanja
2	Potraživanja preko 90 dana	1.444.069	443.285	539.064	90.281
2.1	Osiguranje nezgode	141.256	60.594	39.991	33.062
2.2	Osiguranje kaska	262.517	156.720	104.212	
2.3	Osiguranje imovine	728.676	220.763	387.861	52.011
2.5	Osiguranje AO,PZO,GO	161.531	0	7.000	
2.6	Sumnjiva i sporna	95.518			
2.7	Ostalo	54.571			5.208

WO.OB.01-003-Izdavanje 5 10

R.br	Opis	Iznos	Status
1	Potraživanja do 90 dana	210.105	U nadležnosti filijala, angažovanje agencije za podršku u naplati potraživanja-call centar
2	Potraživanja preko 90 dana	1.444.069	
2.1	U nadležnosti odjeljenja za naplatu potraživanja	443.285	Planirane aktivnosti za naplatu
2.2	Utuzeno i stečaj	539.064	Pokrenute aktivnosti sa pravnom službom i službom za naplatu potraživanja uz angažovanje advokata i eksterne agencije za naplatu
2.3	Potraživanja AO, PZO, Granično	161.531	Nadležnost filijala (Arenta uključena u potraživanje jer još nije utuzena)
2.4	Sumnjiva i sporna	95.518	
2.5	Ostalo	204.671	Neusaglašena stanja i ostali (premija preko 60 dana koja je u nadležnosti filijala, a ne tretira je Odj.za naplatu jer su od značaja, kompenzacije, fronting, CP, itd)
1+2	Ukupno	1.654.174	

Po izvršenom popisu na prijedlog popisne komisije isknjiženo je potraživanja po osnovu premije KM 112.602.

Godina izdavanja polise	Iznos potraživanja
2002	28,70
2010	5.013,27
2011	8.171,12
2012	21.278,83
2013	34.539,33
2014	33648,02
2015	9.907,94
2016	14,97
Ukupno	112.602,18

Ostala potraživanja su na prijedlog popisne komisije isknjižena po sledećim osnovama:

NAZIV	Iznos
Potraživanja po osnovu stambenih kredita (smrt i prestanak rada, sudski spor)	67.795
Ostala potraživanja (zakupi, ostala potraživanja, avansi) iz 2013 godine i ranije	99.835
UKUPNO	167.629

AOP – 058 Gotovina

Stanje gotovine na dan 31.12.2016. god. iznosi KM 1.022.729 (život KM 284.854, neživot KM 737.876) i veće je u odnosu na 2015. godinu za 108,85%. Povećano stanje gotovine je zbog blokade sredstava na žiro računu NLB

banke vezano za sudske presude Vidović servis i Audi centar u vrijednosti KM 566.148. transfer po presudi Servis Vidović broj: 570Ps086804 16 lp je izvršen od strane banke 25.01.2017 godine.

Sredstva su raspoređena u više poslovnih banaka u oba entiteta.

AOP – 062 Aktivna vremenska razgraničenja

Ova pozicija iznosi KM 16.719.339 i pokazuje pad u odnosu na prethodnu godinu, a struktura je sledeća:

NAZIV	Iznos Q-4 2016	Iznos Q-4 2015	Promjena 2016-2015	Index 2016/2015	Struktura Q-4 2016
Unaprijed plaćeni troškovi	130.282	177.362	-47.080	73,46%	0,78%
Razgraničeni troškovi pribave	2.941.783	2.924.223	17.560	100,60%	17,60%
Prenosna premija osiguranja na teret reosiguravača	5.097.161	6.241.469	-1.144.308	81,67%	30,49%
Rezervisane štete na teret reosiguravača	8.530.227	9.107.682	-577.455	93,66%	51,02%
Unaprijed obrač. i ugovor. kamate i najamnine	625	0	625		0,00%
Matematička rezerva na teret reosiguravača	6.689	0	6.689		0,04%
Ostala AVR	12.572	193.508	-180.936	6,50%	0,08%
UKUPNO	16.719.339	18.644.244	-1.924.905	89,68%	100,00%

Najveću stavku u strukturi ove pozicije čine rezervisane štete na teret reosiguravača VIG HOLDING Beč (Q S ugovor MTPL i PA) i WIENER RE Beograd (kvotni ugovor, treaty, Fakultativni, NatKat) koje u strukturi AVR učestvuju sa 51,02 % i pokazuju pad od 6,34 %.

Pozicija prenosnih premija iz reosiguranja u strukturi AVR učestvuje sa 30,49 %. Razgraničeni troškovi pribave čine 17,60 % u strukturi AVR, i prate prošlogodišnji nivo rezervisanja.

AOP – 063 Odložena poreska sredstva

Društvo je izvršilo obračun odloženih poreskih sredstava na obveznice raspoložive za prodaju.

Obračunati iznos odloženih poreskih sredstava iznosi KM 8.800 i bilježi rast zbog pada cijena HOV na tržištu.

Na pojedinim HOV su knjiženi nerealizovani gubici na poziciji revalorizacionih rezervi u kapitalu.

AOP – 065 Poslovna aktiva

Pozicija aktive je veća za 1,57% u odnosu na stanje iskazano na kraju prethodne godine, a iznosi KM 65.980.324.

Razlog ovome je ulaganje sredstava dokapitalizacije u kupovinu HOV i depozite za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda, u skladu sa postojećom zakonskom regulativom.

AOP – 066 Vanbilansna aktiva

Pozicija vanbilansne aktive iznosi KM 2.179.530. U toku godine iz vanbilansa su isknjižene garancije po ugovoru KM 655.000, te mjenice po garanciji UCB za tendere KM 20.000 i nekretnine KM 51.134, radi usklađivanja podataka sa dokumentacijom o upisu vlasništva.

U toku godine knjižen je založni depozit za MasterCard kartice kod UCB KM 17.000.

Vanbilansnu aktivnu čine sledeće pozicije:

OPIS	POČETNO STANJE	POVEĆANJA	SMANJENJA	STANJE
Tuđa osnovna sredstva	817.231		51.134	766.097
Hipoteke na nepokretnoj imovini	1.265.044			1.265.044
Mjениčna i druga jemstva data za obezbi. obaveza trećih lica	687.832	118.557	675.000	131.389
Založni depoziti	0	17.000		17.000
TOTAL	2.770.107	135.557	726.134	2.179.530

Društvo je primjenilo Uputstvo o vođenju vanbilansne evidencije sredstava i obaveza povezanih sa datim garancijama društava za osiguranje (Sl.gl. RS br. 117/14).

Hipoteke na nekretninama predstavljaju garanciju za povrat kredita pribavljenog od TBIH Financial Amsterdam (VIG grupacija). Kredit je pribavljen u 2014 godini, ali u istoj godini ove nekretnine nisu knjižene u vanbilansnu evidenciju jer nije bio završen opis u sudovima.

Mjениčna jemstva KM 131.389 se odnose na obezbjeđenje plaćanja po ugovoru sa Nestro petrol KM 12.832, garancija pribavljena od UCB za tendere KM 20.000, mjениčno obezbjeđenje za naknadu prema Zaštitnom fondu RS za 2016 godinu KM 98.557.

AOP – 067 Ukupna aktiva

Ukupna aktiva iznosi KM 68.159.854 i pokazuje rast za 0,63% u odnosu na 2015 godinu.

PASIVA

AOP – 101 Kapital

Pozicija kapitala iznosi KM 12.998.296 i bilježi pad u odnosu na prethodnu godinu za 1,08%.

U toku godine izvršeno je pokrivenje gubitka iz prethodne godine KM 3.167.425 na teret emisione premije i zakonskih rezervi. Dobit života iz 2015 godine je raspoređena u zakonske rezerve života.

Dokapitalizacija u iznosu (EUR 3.000.000) KM 5.867.490 je izvršena 29.07.2016 godine. Osnovni akcijski kapital je povećan za 50 % ovog iznosa ili KM 2.933.700, a ostalih 50% iznosa je raspoređeno u emisionu premiju KM 2.933.700.

Strukturu kapitala pokazuje sledeća tabela:

NAZIV	Iznos Q-4 2016	Iznos Q-4 2015	Index 2016/2015	Struktura Q-4 2016
Osnovni kapital	14.149.200	11.215.500	126,16%	108,85%
Emisiona premija	2.933.700	2.933.645	100,00%	22,57%
Zakonske rezerve	897.270	1.121.558	80,00%	6,90%
Revalorizacione rezerve	133.070	133.070	100,00%	1,02%
Nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	646.951	919.945	70,32%	4,98%
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-79.196	-25.606	309,29%	-0,61%
Gubitak tekuće godine	-5.682.699	-3.157.934	179,95%	-43,72%
UKUPNO	12.998.296	13.140.178	98,92%	100,00%

AOP – 103 – Akcijski kapital

Akcijski kapital čine:

Naziv	Život	Neživot	Ukupno	Struktura život %	Struktura neživot %	Struktura ukupno %
Redovni akcijski kapital	3.000.000	11.149.200	14.149.200	21,20%	78,80%	100,00%

Prema knjizi akcionara na dan 31.12.2016. godine struktura akcijskog kapitala je sledeća:

Oznaka HOV / akcija	Broj akcionara	Broj akcija	Broj akcija sa pravom glasa	Vrijednost emisije
SODJ-R-A	1	141.492	141.492	14.149.200

Struktura vlasništva nad akcijama sa pravom glasa na dan 31.12.2016. god. je sledeća:

1.VIENNA INSURANCE GROUP AG Wien 100,00 %

Nominalna vrijednost jedne akcije iznosi KM 100.

U prvom polugodišu 2016. godine izvršeno je pokriće gubitka iz prethodne godine KM 3.157.934 na teret emisione premije formirane u prethodnoj godini po osnovu dokapitalizacije u iznosu od 2.933.645 i na teret zakonskih rezervi u iznosu od 224.288.

AOP – 110 – Emisiona premija

Emisiona premija formirana iz dokapitalizacije u 2016 godini iznosi KM 2.933.700.

AOP – 112 – Zakonske rezerve

Zakonske rezerve iznose 897.270 KM i formirane su iz osnovnog kapitala u neživotu i raspodjele dobiti iz ranijih godina u životnim osiguranjima. (neživot 461.799 KM, život 435.470 KM)

Prema Zakonu o privrednim društvima, akcionarsko društvo je obavezno da u zakonske rezerve unosi 5% dobiti tekuće godine umanjene za gubitak iz prethodne godine, sve dok te rezerve zajedno sa rezervama kapitala ne dostignu visinu od najmanje 10% osnovnog kapitala ili osnivačkim aktom, odnosno statutom određeni veći dio osnovnog kapitala. Ostvarena dobit iz segmenta životnog osiguranja raspoređena je u zakonske rezerve, Na teret zakonskih rezervi u iznosu KM 224.288 pokriven je dio gubitka iz 2015. godine. Nakon pokrića gubitka Društvo posjeduje zakonske rezerve u iznosu KM 897.270. Zakonske rezerve se koriste za pokriće gubitka.

AOP – 118 – Revalorizacija rezerve

Revalorizacija rezerve iznose KM 133.070. Ove rezerve potiču od procjene vrijednosti nekretnina za obavljanje djelatnosti iz ranijih godina u iznosu KM. 147.855. Na ovu poziciju obračunate su odložene poreske obaveze u iznosu KM 14.785.

Na ovoj poziciji u toku 2016. godine nije bilo promjene u odnosu na prethodnu godinu.

AOP – 119 – Nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

Ova pozicija je rezultat primjene MRS-39 Finansijski instrumenti: priznavanje i vrednovanje.

U toku godine Društvo je kupovalo i prodavalo hartije od vrijednosti-obveznice za pokriće tehničkih rezervi neživotnih i životnih osiguranja, čija je vrijednost na dan bilansiranja usklađena sa tržišnim.

Hartije od vrijednosti su nakon početnog priznavanja klasifikovane kao „finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju“.

Na dan bilansiranja ove HOV se vrednuju po berzanskoj cijeni ostvarenoj na dan koji je najbliži danu bilansa u skladu sa MRS-39, a efekti se iskazuju kroz nerealizovane dobitke i gubitke finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju u bilansu stanja na poziciji kapitala.

Nakon prodaje konačni efekti se utvrđuju preko pozicija prihoda i rashoda u bilansu uspjeha, što je uslovljeno visinom prodajne cijene.

Stanje nerealizovanih dobitaka finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju na dan 31.12.2016 iznosi KM 646.951, što je 29,68% manje u odnosu na početno stanje. Pad nerealizovanih dobitaka je posljedica pada cijene obveznica na tržištu HOV.

AOP – 120 – Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

Stanje nerealizovanih gubitaka finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju na dan 31.12.2016 godine iznosi KM 79.196 i pokazuje rast, što je kao i kod pada nerealizovanih dobitaka po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju posljedica pada cijene obveznica na tržištu HOV.

AOP – 124 – Gubitak do visine kapitala

Gubitak tekuće godine iznosi KM 5.682.699, a ostvaren je u oba segmenta (neživot KM 5.403.727, život KM 278.972). Gubitak u neživotu je ostvaren zbog manje zaključene premije u odnosu na planiranu, kao i visokih troškova sprovođenja osiguranja, obezvređenja investicionih nekretnina i nekretnine za obavljanje djelatnosti, povećanih izdataka za premije predate u reosiguranje i saosiguranje, te značajnih iznosa otpisanih potraživanja, kao i storna zaključenih ugovora o osiguranju zbog nenaplativosti („pro rata“ povrati) i drugo.

Broj zaposlenih u neživotu je bio veći u odnosu na prethodnu godinu za 32 zaposlena, što je uticalo na povećanje troškova zarada.

Značajniji iznosi koji su uticali na negativan rezultat su obezvređenje nekretnina u iznosu od KM 1.549.998 kursne razlike iz poslova reosiguranja po ugovorima Arcelor Mital KM 177.848, troškovi iz ranijih godina po naknadno prispjelim fakturama KM 179.511, storno polisa zbog neplaćanja ili korekcija KM 188.727, troškovi zakupa Direkcije u B. Luci KM 408.002, troškovi zakupa Direkcije Filijale Sarajevo KM 91.922, bonus provizije sa brokerskim kućama (banko osiguranje) KM 157.299, otpremnine za zaposlene KM 112.221.

U životu gubitak je ostvaren najvećim dijelom zbog povećanja matematičke rezerve, kao i troškova sprovođenja osiguranja, posebno zarada zaposlenih. Izvršen je raspored troškova sprovođenja osiguranja iz bilansa neživota

WO.OB.01-003-Izdavanje 5 15

u bilans života u iznosu KM 202.998. Radi se o troškovima koji su u toku godine knjiženi i plaćeni iz sredstava neživota (zakup, režije, naknade Agencijama, usluge aktuara, revizora, plate članova UO i knjigovođe života). Raspored je izvršen u skladu sa učešćem premije života u ukupno ostvarenoj premiji društva (13,28%) ili u % od 50 % (usluge aktuara, plate članova UO) , 100% plata knjigovođe života.

Broj zaposlenih na poslovima životnih osiguranja je smanjen za 12 zaposlenih.

AOP – 127 - Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja iznose KM 7.349.325 i veća su u odnosu na početno stanje za 56,75%, a čine ih:

NAZIV	Iznos Q-4 2016	Iznos Q-4 2015	Promjena 2016-2015	Index 2016/2015	Struktura Q-4 2016
Matematička rezerva-život	6.184.378	3.456.295	2.728.083	178,93%	84,15%
Rezervisanja za učešća u dobitku	35.970	40.760	-4.790	88,25%	0,49%
Rezervisanja za bonuse i popuste	17.958	1.412	16.546	1271,81%	0,24%
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	166.239	191.901	-25.662	86,63%	2,26%
Ostala dugoročna rezervisanja (sudski sporovi)	944.780	998.109	-53.329	94,66%	12,86%
UKUPNO	7.349.325	4.688.477	2.660.848	156,75%	100,00%

Matematička rezerva životnih osiguranja je aktuarski obračun rezervi životnih osiguranja. Urađena je prospektivnom metodom u skladu sa Pravilnikom o tehničkim rezervama (Sl.gl. RS broj:116/06) i Aktom Društva - Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja matematičke rezerve, usvojenim na sjednici UO od 13.06.2013 Broj: 130/13. Izvršena je cilmerizacija matematičke rezerve.

Kamatna stopa i tablice smrtnosti koje se primjenjuju u obračunu matematičke rezerve jednake su kamatnoj stopi i tablicama smrtnosti iz tarifnog sistema na osnovu koga je zaključen ugovor o osiguranju.

U obračun matematičke rezerve uključena je i prenosna premija životnih osiguranja. Ovaj obračun se zasniva na tehničkoj premiji i dozvoljenom godišnjem iznosu cilmerizacije iz ugovora o osiguranju, uzimajući u obzir način plaćanja premije.

Rezervisanja za zarade zaposlenih u skladu sa MRS-19 u iznosu KM 166.239 su smanjena zbog smanjenja broja zaposlenih u odnosu na prošlogodišnji nivo. Standard se primjenjuje od 2009. godine.

Rezervisanja za sudske sporove iznose KM 944.780. U toku perioda izvršena su dodatna rezervisanja u iznosu od 146.950, od čega Vidović Servis i Audi centar KM 104.450, Vezionica KM 250.000. U toku godine izvršeno je ukidanje rezervisanja u iznosu KM 450.279, od čega se na rješeni spor sa Vladom Brčko distrikt BIH za poslovnu zgradu u Brčkom odnosi KM 356.000. Ostali rješeni sporovi u toku 2016 godine iznose KM 94.279.

AOP – 137 – Obaveze

Obaveze iznose KM 45.632.703 i pokazuju pad u odnosu na prethodnu godinu za 3,19 %.

Razlog za ovakvo kretanje je, najvećim dijelom, posljedica ukidanja rezerve za štetu Coca Cole KM 4,3 mil.

AOP – 138 - Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze u iznosu KM 391.166, a vezane su za primljeni ino kredit od TBIH Financial Services Group N.V. Amsterdam, Holandija (200.000 EUR) su na kraju 2016 godine preknjižene na poziciju kratkoročnih obaveza koje dospijevaju u roku do jedne godine.

Kredit dopijeva za otplatu krajem maja 2017. godine. Kamatna stopa iznosi 5,75%. Plaćanje kamate se vrši kvartalno. Iznos kvartalnog obračuna kamata je 2.875 EUR ili KM 5.623. Godišnja obaveza za kamate iznosi (EUR 11.500) KM 22.492.

AOP-147 – Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iznose KM 45.632.702 i pokazuju trend pada u odnosu na prethodnu godinu za 2,38 %.

Vrste i strukturu obaveza ilustruje naredni pregled:

NAZIV	Iznos Q-4 2016	Iznos Q-4 2015	Index 2016/2015	Struktura Q-4 2016
Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji dopijeva u periodu do godinu dana	391.166	0		0,86%
Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa	130.655	263.364	49,61%	0,29%
Obaveze za premiju i specifične obaveze	1.292.312	957.777	134,93%	2,83%
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	469.977	466.112	100,83%	1,03%
Druge obaveze iz poslovanja	6.055.707	5.650.607	107,17%	13,27%
Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze	448.580	476.505	94,14%	0,98%
Odložene poreske obaveze	86.669	117.002	74,07%	0,19%
Pasivna vremenska razgraničenja	36.757.636	38.811.972	94,71%	80,55%
UKUPNO	45.632.702	46.743.339	97,62%	100,00%

AOP – 148 - Kratkoročne finansijske obaveze

Na ovu poziciju je donesen kredit TBIH KM 391.166 koji dopijeva za otplatu 05.06.2017 godine. Kredit je pribavljen 2014 godine sa grejs periodom od 3 godine.

Kredit je obezbjeđen zalogom na nekretnine iz djelatnosti osiguranja.

Radi se o sledećim nekretninama:

- Poslovni prostor u Gacku površine 45 m2, upisan u Izvod knjige uložениh ugovora List broj 50, K.O. Gacko izgrađen na k.č. br.1/19
- Poslovni prostor u Sokocu površine 271 m2, upisan u Izvod knjige uložениh ugovora List broj 134, K.O. Košutica izgrađen na k.č. br. 991/10
- Poslovni prostor u Istočnom Sarajevu površine 30 m2, upisan u Izvod knjige uložениh ugovora List broj 983, K.O. Lukavica izgrađen na k.č. br.2716/24
- Poslovni prostor u Novom Gradu površine 50 m2, upisan u Izvod knjige uložениh ugovora List broj 229, K.O. Novi Grad izgrađen na k.č. br.16
- Poslovni prostor u Foči površine 103 m2, upisan u Izvod knjige uložениh ugovora List broj 359, K.O. Foča izgrađen na k.č. br.1534/3

AOP-156 – Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa

Pozicija obaveza za isplatu šteta bilježi pad u odnosu na prošlogodišnji nivo za 50,39% i iznosi KM 130.655, s tim da se cjelokupan iznos odnosi na neživot.

U toku godine isplaćeno je šteta po obavezama u neživotu KM 11.158.709 od čega je plaćeno po osnovu uticaja od poplava KM 2.317.887 ili 20,77%. Društvo nastoji da održi ažurnosti u obradi i isplati šteta, što je podržano potpunom primjenom softvera za vođenje evidencije šteta, koji je prvi put uveden početkom 2013 godine, nakon čega su svi predmeti uvedeni u jedinstvenu bazu šteta Društva.

Isplaćene štete u životnom osiguranju iznose KM 494.555.

AOP-160 – Obaveze za premiju i specifične obaveze

Pozicija u iznosu KM 1.292.312 i bilježi rast u odnosu na 2015. godinu za 34,93% što je posljedica novih ugovora sa reosiguravačima neživot (VIG Re Prague –tarifa 03 i 13 i Genre - tarifa 01-banko osiguranje).

NAZIV	Iznos Q-4 2016	Iznos Q-4 2015	Index 2016/2015
Obaveze za premiju reosiguranja u zemlji	23.180	26.440	87,67%
Obaveze za premiju reosiguranja u inostranstvu	830.912	652.144	127,41%
Obaveze za premiju saosiguranja	18.907	10.672	177,16%
Obaveze za provizije iz poslova osiguranja i reosiguranja	195.685	238.176	82,16%
Ostale obaveze za premiju i ostale specifične obaveze	223.628	30.345	736,95%
UKUPNO	1.292.312	957.777	134,93%

Na ovoj poziciji su iskazane obaveze prema saosiguravačima i reosiguravačima u zemlji i u inostranstvu:

Naziv reosiguravača-saosiguravača	Iznos
SAOSIGURAVAČI U ZEMLJI	18.907
BIRO ZELENE KARTE U BIH	21.114
GEN RE	152.264
VIG HOLDING VIENNA BEČ - VIG HOLDING VIENNA BEČ	50.204
WIENER RE AD BEOGRAD - WIENER RE AD BEOGRAD-premija	591.629
WIENER RE AD BEOGRAD - WIENER RE AD BEOGRAD-provizija	195.685
Ostale obaveze za premiju - povrat "pro rata"	206.506
Obaveze za povrate premije MTPL-prodata i havarisana vozila	13.522
Obaveze za preventivu i ostalo	5.666
Ukupno NEŽIVOT	1.255.497
VIG RE Prague ŽIVOT	36.815
Ukupno ŽIVOT	36.815
SVEGA	1.292.312

Ove obaveze su dospjele za plaćanje u 2017 godini.

AOP-161 – Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada

Obaveze po osnovu zarada iznose KM 469.977 i pokazuju trend rasta za 0,83% u odnosu na prethodnu godinu.

NAZIV	Iznos Q-4 2016	Iznos Q-4 2015	Index 2016/2015
Obaveze za neto zarade	252.662	257.464	98,13%
Obaveze za porez na zarade	29.383	20.182	145,59%
Obaveze za doprinose na zarade	187.933	188.466	99,72%
UKUPNO	469.977	466.112	100,83%

Obaveze iz životnog osiguranja iznose KM 74.941, a iz neživotnog KM 395.036.

U 2016 godini, kao i u prethodnom periodu, Društvo je uspjelo da na vrijeme izmiri obaveze prema zaposlenim i budžetima.

Stanje obaveza odnosi se na obračunatu platu iz decembra 2016 godine koja je isplaćena u januaru 2017 godine.

AOP-164 – Druge obaveze iz poslovanja

Druge obaveze iznose KM 6.055.707 i bilježe rast u odnosu na 31.12.2015. godine za 7,17%.

Obaveze po osnovu depozita po Q S ugovoru vezano za PA i MTPL sa VIG Holding Wien (neživot) i VIG re Prague (život) za rezervisane štete i prenosne premije pokazuju rast za 0,84% u odnosu na prethodnu godinu. Ovo je obračunska kategorija koja nije plativa.

Obaveze prema dobavljačima, imaju tendenciju rasta u odnosu na prethodnu godinu.

Struktura drugih obaveza iz poslovanja je sledeća:

NAZIV	Iznos Q-4 2016	Iznos Q-4 2015	Index 2016/2015	Struktura Q-4 2016
Primljeni avansi	441.132	201.892	218,50%	7,28%
Depoziti rezervi za štete i prenosnu premiju Q S VIG HOLDING-neživot i VIG re-život	4.830.491	4.790.322	100,84%	79,77%
Obaveze po ugovorima fizička lica	74.346	54.705	135,90%	1,23%
Obaveze po Mastercard karticama	433	0		0,01%
Obaveze prema dobavljačima	609.803	463.199	131,65%	10,07%
Obaveze po osnovu kamata	3.388	2.889	117,26%	0,06%
Ostale obaveze iz poslovanja	96.114	137.600	69,85%	1,59%
UKUPNO	6.055.707	5.650.607	107,17%	100,00%

AOP-165 – Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze

Ove obaveze iznose KM 448.580 i pokazuju blagi pad u odnosu na prošlogodišnji nivo.

AOP-167 – Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze su obračunate na revalorizacione rezerve nekretnina za obavljanje djelatnosti u iznosu KM 14.786, kao i po osnovu revalorizacionih rezervi na obveznice raspoložive za prodaju, u skladu sa MRS-12, i iznose KM 71.883, što ukupno iznosi KM 86.669. Iznos odloženih poreskih obaveza je smanjen na poziciji odloženih poreskih obaveza poreza na dobit na fer vrijednost HOV, zbog smanjenih nerealizovanih dobitaka kao posljedice pada cijena obveznica na tržištu HOV.

AOP-168 – Pasivna vremenska razgraničenja

Pozicija PVR u iznosu KM 36.757.636 pokazuje pad za 5,29% u odnosu na prethodni period, zbog smanjenja rezervisanja za troškove po ugovoru iz 2015 godine, kao i zbog smanjenja rezervisanja za štete kako životnih tako i neživotnih osiguranja i rezervi za preventivu.

NAZIV	Iznos Q-4 2016	Iznos Q-4 2015	Promjena 2016-2015	Index 2016/2015	Struktura Q-4 2016
Prenosna premija životnih osiguranja	40.419	25.555	14.864	158,17%	0,11%
Prenosna premija neživotnih osiguranja	17.203.049	17.896.486	-693.436	96,13%	46,80%
Rezervisane štete životnih osiguranja	77.522	107.606	-30.084	72,04%	0,21%
Rezervisane štete neživotnih osiguranja	18.428.273	18.926.984	-498.711	97,37%	50,13%
Doprinos za preventivu	120.070	297.809	-177.740	40,32%	0,33%
Obračunati prihodi budućeg perioda	56.013	78.120	-22.108	71,70%	0,15%
Ostala PVR	832.290	1.479.413	-647.122	56,26%	2,26%
UKUPNO	36.757.636	38.811.972	-2.054.335	94,71%	100,00%

AOP – 176 - Poslovna pasiva

Pozicija pasive iznosi KM 65.980.324 i pokazuje tendenciju rasta za 1,57%.

AOP – 177 - Vanbilansna pasiva

Pozicija vanbilansne pasive iznosi KM 2.179.530.
Bliži opis ove pozicije iskazan na AOP-066 aktive.

Potencijalne obaveze:

Društvo je garant za kredite koje je pribavilo povezano lice „Jahorina auto“ doo Brčko od VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, u iznosu EUR 680.000,00 po ugovoru o kreditu zaključenom 21.02.2013 godine, uz kamatnu stopu 6% i rokom otplate do 05.03.2018 godine.
Iznos kredita odgovara protuvrijednosti KM 1.329.964,40.

Kao povezano lice Wiener osiguranje (Jahorina osiguranje) VIG ad je garantovalo otplatu kredita upisom hipoteke na sledeće nekretnine u vlasništvu društva:

Nekretnina upisana u Izvod iz knjige uloženi ugovora o prodaji poslovnih rada, poslovnih prostorija i garaža List broj 1423, na k.č. br 5684/14, Posjedovni list broj 5201, što u naravi predstavlja poslovni prostor u ulici Svetog Save u Doboju, sprat III, površine 249,87 m2 sa upisanim pravom vlasništva u korist Jahorina osiguranje ad Pale sa dijelom 1/1;

Nekretnina upisana u Izvod iz knjige uloženi ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža List broj 1837/4, na k.č. br 3698/4, Posjedovni list broj 3759, što u naravi predstavlja poslovni prostor u ulici Jevrejska bb u Banja Luci, sprat 2-13, površine 99 m2 sa upisanim pravom vlasništva u korist Jahorina osiguranje ad Pale sa dijelom 1/1;

Nekretnina upisana u Izvod iz knjige uloženi ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža List broj 1809/2, na k.č. br 3698/4, Posjedovni list broj 3759, što u naravi predstavlja poslovni prostor u ulici Jevrejska bb u Banja Luci, sprat 2-16, stan broj 16, površine 25 m2 sa upisanim pravom vlasništva u korist Jahorina osiguranje ad Pale sa dijelom 1/1.

Jahorina auto doo uredno otplaćuje ovaj kredit. Stanje preostalih obaveza na dan 31.12.2016 iznosi KM 347.631.

Prema ugovoru o zajmu od 28.05.2014 godine između TBIH Financial services Group N.V. Holandija i Jahorina osiguranja Veinna Insurance Group AD Pale, BiH u iznosu EUR 200.000. Kredit dopijeva za otplatu 05.06.2017 godine. Obezbeđenje za ovaj kredit su upisane hipoteke na sledeće nekretnine iz djelatnosti osiguranja Wiener osiguranja (Jahorina osiguranja) VIG:

- Poslovni prostor u Gacku površine 45 m2, upisan u Izvod knjige uložениh ugovora List broj 50, K.O. Gacko izgrađen na k.č. br.1/19
- Poslovni prostor u Sokocu površine 271 m2, upisan u Izvod knjige uložениh ugovora List broj 134, K.O. Košutica izgrađen na k.č. br. 991/10
- Poslovni prostor u Istočnom Sarajevu površine 30 m2, upisan u Izvod knjige uložениh ugovora List broj 983, K.O. Lukavica izgrađen na k.č. br.2716/24
- Poslovni prostor u Novom Gradu površine 50 m2, upisan u Izvod knjige uložениh ugovora List broj 229, K.O. Novi Grad izgrađen na k.č. br.16
- Poslovni prostor u Foči površine 103 m2, upisan u Izvod knjige uložениh ugovora List broj 359, K.O. Foča izgrađen na k.č. br.1534/3

Prema ugovoru o zajmu od 28.05.2014 godine između TBIH Financial services Group N.V. Holandija i Jahorina auta doo Brčko u iznosu EUR 300.000, kao obezbeđenje kredita upisane su različite nekretnine Jahorina auta u korist povjerioca TBIH. Kredit dopijeva za otplatu 05.06.2017.

AOP-178 - Ukupna pasiva

Ukupna pasiva iznosi KM 68.159.854 i veća je u odnosu na početno stanje za 0,63%.

NOTE UZ BILANS USPJEHA

na dan 31.12.2016. godine

OPIS	Iznos život Q-4 2016	Iznos neživot Q-4 2016	Ukupno Q-4 2016	Iznos Q-4 2015	Index 2016/2015
I - POSLOVNI PRIHODI	4.271.283	36.357.907	40.629.190	67.945.793	59,80%
II - POSLOVNI RASHODI	5.018.545	41.225.704	46.244.249	72.146.923	64,10%
III - POSLOVNI DOBITAK / GUBITAK	-747.262	-4.867.796	-5.615.058	-4.201.130	133,66%
IV - FINANSIJSKI PRIHODI	487.897	892.675	1.380.572	1.310.439	105,35%
V - FINANSIJSKI RASHODI	73	222.804	222.877	179.172	124,39%
VI - DOBITAK / GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI	-259.439	-4.197.925	-4.457.364	-4.201.130	106,10%
VII - OSTALI PRIHODI	25.908	561.213	587.121	1.763.382	33,30%
VIII - OSTALI RASHODI	45.442	1.649.676	1.695.118	1.782.282	95,11%
IX - DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA	-19.534	-1.088.463	-1.107.997	-18.900	5862,42%
X - RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE		-117.338	-117.338	-70.000	167,63%
XI - GUBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE		-117.338	-117.338	-70.000	167,63%
1. Dobitak prije oporezivanja			0		
2. Gubitak prije oporezivanja	278.972	5.403.726	5.682.699	3.158.763	179,90%
1. Poreski rashodi perioda			0		
X- Neto dobitak/gubitak tekuće godine			0		
XI - DOBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU			0	729.999	0,00%
XII - GUBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU	48.611	314.260	362.871	890.637	40,74%
XIII OSTALI DOBICI ILI GUBICI U PERIODU	-48.611	-314.260	-362.871	-160.638	225,89%
XIV POREZ NA DOBITAK KOJI SE ODNOSI NA OSTALE DOBITKE I GUBITKE	-4.861	-31.426	-36.287	-16.064	225,89%
XV NETO REZULTAT PO OSNOVU OSTALIH DOBITAKA I GUBITAKA U PERIODU	-43.750	-282.834	-326.584	-144.574	225,89%
XVI UKUPAN NETO DOBITAK /GUBITAK U OBRAČUNSKOM PERIODU	322.722	5.686.560	6.009.283	-3.303.337	-181,92%
XVII UKUPNI PRIHODI	4.785.087	37.811.796	42.596.883	71.019.613	59,98%
XVIII UKUPNI RASHODI	5.064.060	43.215.522	48.279.582	74.178.376	65,09%
XIX REZULTAT	-278.972	-5.403.726	-5.682.699	-3.158.763	179,90%

AOP -201 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iznose KM 40.629.190 (život KM 4.271.283 + neživot KM 36.357.907) i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 40,2%. Učešće ove pozicije u ukupnim prihodima iznosi 95,38 %.

Najveći prihodi su ostvareni iz osnova zaključenih ugovora o osiguranju neživota i života. Naredni pregled prikazuje zaključenu premiju po godinama:

Vrsta osiguranja	I-XII 2011	I-XII 2012	I-XII 2013	I-XII 2014	I-XII 2015	I-XII 2016
Neživotna osiguranja	23.882.905	29.986.645	22.252.878	25.662.912	29.337.982	27.301.980
Životna osiguranja	563.046	777.302	1.000.313	1.498.483	2.320.358	4.180.964
Ukupno	24.445.952	30.763.948	23.253.191	27.161.395	31.658.340	31.482.944

Po vrstama osiguranja ostvareni su sledeći pokazatelji:

Vrsta osiguranja	I-XII 2011	I-XII 2012	I-XII 2013	I-XII 2014	I-XII 2015	I-XII 2016
Neživotna osiguranja	23.882.905	29.986.645	22.252.878	25.662.912	29.337.982	27.301.980
Nezgoda	2.112.896	2.402.428	2.732.586	3.488.626	3.461.742	4.069.648
Kasko	2.148.337	2.322.859	2.024.454	2.233.790	2.508.967	2.189.682
Požar	1.011.148	985.389	1.208.504	1.708.000	2.327.448	2.285.356
Ostala imovina	3.169.450	7.352.253	3.183.616	6.163.547	9.662.995	8.051.474
AO	14.879.209	16.283.837	12.322.645	10.755.088	9.604.181	8.904.568
Ostala osiguranja	561.865	639.880	781.073	1.313.861	1.772.649	1.801.251
Životna osiguranja	563.046	777.302	1.000.313	1.498.483	2.320.358	4.180.964
Ukupno	24.445.952	30.763.948	23.253.191	27.161.395	31.658.340	31.482.944

AOP -203 Prihodi od premije osiguranja životnih osiguranja

Prihodi od premije životnih osiguranja KM 4.166.000 i pokazuju rast u odnosu na prethodnu godinu za 80,09%. (fakturisana premija KM 4.180.965 - promjena prenosne premije osiguranja nezgode KM 14.964). Fakturisana premija života u ukupno fakturisanom premiji Društva učestvuje sa 13,28%.

Planiranu i ostvarenu premiju i broj zaključenih osiguranja pokazuje naredni pregled:

Vrsta osiguranja	I-XII 2015	I-XII 2016		% promjena 3/2
	Broj aktivnih polisa	Broj aktivnih polisa	Broj novih polisa	
1	2	3	4	5
Životna osiguranja	962	1.333	760	38,57%

Struktura zaključenih novih polisa životnih osiguranja u 2016 godini:

Vrste životnih osiguranja	Br polisa	UGP (KM)
Jednokratna osiguranja	16	273.929
Jednokratni riziko sa opadajućom sumom		
Mješovito osiguranje	657	689.386
Rente	2	3.632
Riziko sa plaćanjem premije na rate	85	19.252
Ukupno	760	986.200

WO.OB.01-003-Izdavanje 5 23

Naredni pregled prikazuje prihode premije života po kanalima prodaje:

Vrsta osiguranja	Ostvarenje I-XII 2015	Plan I-XII 2016	Ostvarenje I-XII 2016
1	2	3	4
Život			
PMŽ	531.424	1.374.387	1.099.840
PMNŽ	1.062.914	2.319.007	1.194.352
CP	726.020	1.261.464	1.886.773
Ukupno	2.320.358	4.954.858	4.180.965

AOP -206 Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja životnih osiguranja, reosiguranja i retrocesija

U toku godine došlo je do smanjenja rezervi za štete u odnosu na početno stanje KM 34.874.

AOP -208 Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja

Prihodi od premije osiguranja iznose KM 27.995.416 i pokazuju rast za 1,30% u odnosu na prethodnu godinu. Ovi prihodi čine 65,72% ukupnih prihoda Društva.

	Opis	Ostvarenje 31.12.2016	Ostvarenje 31.12.2015	Index 2016/2015
+	Bruto fakturisana premija	27.301.980	29.337.981	93,06%
+/-	Promena prenosne premije	693.436	-1.701.382	-40,76%
	Prihod premije neživota	27.995.416	27.636.599	101,30%

Broj zaključenih ugovora po vrstama i entitetima ilustruje naredni pregled:

Opis	Republika Srpska			Federacija BiH			Ukupno		
	I-XII 2015	I-XII 2016	% promjene 3/2	I-XII 2015	I-XII 2016	% promjene 6/5	I-XII 2015	I-XII 2016	% promjene 9/8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AO	24.927	24.083	-3,4%	13.656	10.921	-20,0%	38.583	35.004	-9,3%
Autokasko	1.728	1.411	-18,3%	1.242	1.124	-9,5%	2.970	2.535	-14,6%
Nezgoda	25.652	21.393	-16,6%	14.699	10.887	-25,9%	40.351	32.280	-20,0%
Osiguranje od požara	3.567	3.696	3,6%	861	1.010	17,3%	4.428	4.706	6,3%
Ostala imovina	3.851	3.824	-0,7%	1.183	1.091	-7,8%	5.034	4.915	-2,4%
Ostalo	8.465	8.243	-2,6%	3.242	3.551	9,5%	11.707	11.794	0,7%
Ukupno	68.190	62.650	-8,1%	34.883	28.584	-18,1%	103.073	91.234	-11,5%

Pregled fakturisane premije po vrstama pokazuje naredni pregled:

Vrsta osiguranja	Ostvarenje I-XII 2015	Plan I-XII 2016	Ostvarenje I-XII 2016	Promjena 2016/2015
1	2	3	4	5
1 Osiguranje nezgode	3.461.742	4.481.453	4.069.648	17,56%
2 Zdravstveno	473.396	669.822	479.642	1,32%
3 Kasko osiguranje kopnenih vozila	2.508.967	3.744.083	2.189.682	-12,73%
4 Kasko osiguranje šinskih vozila				
5 Kasko osiguranje letjelica		415		
6 Kasko osig. plovidbe na rijekama, jezerima, morima				
7 Osiguranje prevoza	409.359	399.210	305.619	-25,34%
8 Osiguranje požara i prirodnih nepogoda	2.327.448	4.374.959	2.285.356	-1,81%
9 Ostala imovinska osiguranja (sa izu. 3-7)	9.662.995	11.375.191	8.051.474	-16,68%
10 AO kopnenih vozila	9.604.181	10.215.186	8.904.568	-7,28%
11 Osiguranje od odgovornosti za letjelice	5.573	9.273	5.071	-9,01%
12 Osig.od odgovornosti za plovidbu morima, jezerima, rijekama				
13 Osig.od opšte odgovornosti	543.534	1.066.017	612.141	12,62%
14 Osiguranje kredita				
15 Osiguranje garancija				
16 Razni finansijski gubici	340.208	394.695	398.308	17,08%
17 Osiguranje troškova pravne zaštite				
18 Osiguranje pomoći, putno	579	1.617	471	-18,69%
UKUPNO	29.337.981	36.731.922	27.301.980	-6,9%

AOP-209 Prihodi po osnovu učešća reosiguranja u naknadi šteta neživotnih osiguranja

Prihodi po osnovu učešća reosiguravača u naknadi šteta iznose KM 4.709.554 i pokazuju pad za 85,54%. Uzrok smanjenja ovih prihoda jesu majske katastrofalne poplave iz 2014 godine, po osnovu kojih su se plaćale štete i u 2015. godini.

PRIHODI SAOSIGURANJA U ZEMLJI	Iznos
SAOSIGURANJE U ZEMLJI	66.078
Ukupno	66.078
PRIHODI REOSIGURANJA IZ INOSTRANSTVA	
GEN RE	20.150
VIG HOLDING VIENNA BEČ - VIG HOLDING VIENNA BEČ	2.018.685
WIENER RE AD BEOGRAD - WIENER RE AD BEOGRAD	2.604.641
Ukupno	4.643.476
SVEGA	4.709.554

AOP-210 Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja

Prihodi od smanjenja rezervi za štete iznose KM 418.940 i manji su za 9,85% u odnosu na 2015 godinu.

AOP- 212 Drugi poslovni prihodi

Pozicija od KM 3.304.407 pokazuje pad u odnosu na isti period prethodne godine za 33,31%. U strukturi ukupnih prihoda ostali poslovni prihodi učestvuju sa 7,76%.

Strukturu ovih prihoda ilustruje naredni pregled:

OPIS	Iznos Q-4 2016	Iznos Q-4 2015	Index 2016/2015	Struktura Q-4 2016
Prihodi od provizija po osnovu ugovora o reosiguranju	3.830.401	4.238.172	90,38%	115,92%
Prihodi od regresa	341.308	271.176	125,86%	10,33%
Prihodi od zakupa	320.880	326.700	98,22%	9,71%
Prihodi od zelene karte	94.533	98.848	95,63%	2,86%
Prihodi od usluga procjene i isplate šteta	53.139	44.020	120,72%	1,61%
Ostali poslovni prihodi	143.687	129.200	111,21%	4,35%
Efekat smanjenja/povećanja inv neketnina koje se ne amortizuju	-1.479.541	-152.920	967,53%	-44,77%
Ukupno	3.304.407	4.955.196	66,69%	100,00%

Najveće učešće u strukturi ovih prihoda imaju prihodi od provizija iz reosiguranja sa 80% učešća. Ovi prihodi pokazuju tendenciju pada zbog pada provizija po Q S ugovoru sa VIG Holding Wien, zbog pada premije autoodgovornosti.

Prihodi od regresa pokazuju tendenciju rasta, u odnosu na isti period prethodne godine. Prihodi od zakupa prate prošlogodišnji nivo. U proteklom periodu došlo je do raskida određenog broja ugovora o zakupu. Na tržištu nekretnina postoji konkurencija oko cijena izdavanja poslovnih prostora. Društvo intenzivno radi na uređenju statusa nekretnina u nastojanju da se što više nekretnina izdaju pod zakup. U 2016 godini zaključen je novi ugovor o izdavanju u zakup nekretnine u Palama koji u svojoj dinamici ima povećanje prihoda za svaku narednu godinu, počev od 2016 godine.

Prihodi od zelene karte su manji u odnosu na isti period prethodne godine. Ovo je rezultat smanjenja broja zaključenih ugovora iz osnova autoodgovornosti, koji prate i naknade za zelenu kartu.

AOP- 213 Poslovni rashodi

Pozicija poslovnih rashoda iznosi KM 46.244.249 i u strukturi ukupnih rashoda učestvuju sa 95,78%, a pokazuju pad za 35,9 %.

Strukturu ovih rashoda pokazuje naredni pregled:

OPIS	Iznos Q-4 2016	Iznos Q-4 2015	Index 2016/2015	Struktura Q-4 2016
Funkcionalni rashodi	31.210.457	57.050.062	54,71%	67,49%
Troškovi sprovođenja osiguranja	15.033.792	15.096.861	99,58%	32,51%
UKUPNO	46.244.249	72.146.923	64,10%	100,00%

AOP- 214 Funkcionalni rashodi

Funkcionalni rashodi imaju pad u odnosu na prethodnu godinu za 45,29 %, a struktura je sledeća:

OPIS	Iznos Q-4 2016	Iznos Q-4 2015	Index 2016/2015	Struktura Q-4 2016
Rashodi za dugoročna rezervisanja	3.538.311	2.356.487	150,15%	11,34%
Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja života	607.031	391.729	154,96%	1,94%
Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	27.065.115	54.301.846	49,84%	86,72%
UKUPNO	31.210.457	57.050.062	54,71%	100,00%

AOP- 215 Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

Ovi rashodi pokazuju rast za 50,15% , a njihovu strukturu pokazuje naredni pregled:

OPIS	Iznos Q-4 2016	Iznos Q-4 2015	Index 2016/2015	Struktura Q-4 2016
Matematička rezerva životnih osiguranja	2.721.394	1.195.197	227,69%	76,91%
Doprinos za preventivu	115.208	208.494	55,26%	3,26%
Vatrogasni doprinos	34.914	25.523	136,79%	0,99%
Doprinos zaštitnom fondu	186.992	226.367	82,61%	5,28%
Ostali rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne dop.	479.803	700.906	68,45%	13,56%
UKUPNO	3.538.311	2.356.487	150,15%	100,00%

Najveći iznos u strukturi ovih rashoda se odnosi na promjenu matematičke rezerve KM 2.721.394 ili 76,91%, ostala rezervisanja KM 479.803 ili 13,56%, doprinos Zaštitnom fondu KM 186.992 ili 5,28%, doprinos za preventivu 115.208 ili 3,26%, te vatrogasni doprinos KM 34.914 ili 0,99%.

AOP- 225 Naknade šteta ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja životnih osiguranja

U toku 2016. godine ovu poziciju čine likvidirane štete životnih osiguranja u iznosu od KM 493.633 i bilježe rast u odnosu na prethodnu godinu za čak 74,82%.

Premija života predata u reosiguranje iznosi KM 113.398 i pokazuje rast za 87,26%. Reosiguravač za rizike životnih osiguranja je VIG Re Prague.

U toku prethodne godine na ovoj poziciji je prikazana i promjena rezervi za štete životnih osiguranja. Zbog pada rezervi u toku ove godine u odnosu na prethodnu, pozitivna promjena je prikazana u okviru prihoda.

Šifra	Vrsta osiguranja	Broj rezerv. šteta 31.12.2015	01.01.- 31.12.2016							
			Prijavljene i reaktivirane štete	Ukupan broj šteta (2+1)	Likvid. i odbijene štete	Nelikvid. štete (3-4)	% ažurnosti (4/3)	Likvidirane štete	Rezerv. štete na dan 31.12.2016	Ukupno štete 31.12.2016 (7+8)
			1	2	3	4	5	6	7	8
20	Osiguranje života		152	152	152	0	100,0%	334.957		334.957
21	Dopunska nezgoda	9	73	82	72	10	87,8%	158.676	77.522	236.199
	Total život	9	225	234	224	10	95,73%	493.633	77.522	571.156

AOP- 231 Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja

Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja KM 27.065.115 u strukturi ukupnih rashoda učestvuju sa 56,05%, i manje su za 50,16% u odnosu na prethodnu godinu, s obzirom da su šteta po osnovu majskih poplava iz 2014. godine isplaćivane i u 2015. godini.

Ovu poziciju čine:

- 1.Rashodi po osnovu naknada šteta iz osiguranja i udjeli u štetama neživotnih osiguranja iznose KM 11.308.354, manje su u odnosu na 2015 godinu za 71,09%. Isplaćene štete iz poplava u 2016 godini iznose KM 2.350.745.
- 2.Rashodi po osnovu premija i provizija reosiguranja i saosiguranja KM 15.678.06 i bilježe rast od 3,23% u odnosu na prethodnu godinu.
- 3.Promjena rezervi za štete u 2016. godini iznosi KM 78.745. Ova promjena u 2015. godini prikazana na poziciji prihoda.

Razlog smanjenja rezervi u odnosu na prethodnu godinu su visoke rezervacije u 2014. godini koje su posljedica majskih poplava.

AOP - 232 Naknade šteta, osiguranih suma, drugih ugovorenih iznosa i udjeli u štetama neživotnih osiguranja

Naknade šteta neživotnih osiguranja KM 11.308.354 pokazuju pad u odnosu na isti period prethodne godine. Na ovoj poziciji pored likvidiranih šteta KM 11.026.922 su uključeni direktni troškovi obrade i procjene šteta u iznosu KM 281.432.

Visok iznos plaćenih šteta u 2015. godini je rezultat plaćenih šteta po osnovu majskih poplava iz 2014. godine.

Broj riješenih šteta u 2016. godini iznosi 4.750 što je za 1,76% manje u odnosu na prošlu godinu.

Društvo uredno izmiruje nastale obaveze po osnovu šteta.

Naredni pregled prikazuje broj i stukturu likvidiranih i rezervisanih šteta po vrstama u 2016 godini.

Šifra	Vrsta osiguranja	01.01.- 31.12.2016										Ukupno štete 31.12.2015	Stopa rasta 2016/2015
		Broj rezerv. šteta 31.12.2015	Prijavljene i reaktivirane	Ukupan broj šteta (2+1)	Likvid. i odbijene štete	Nelikvid. štete (3-4)	% ažurnosti (4/3)	Likvidirane štete	Rezerv. štete na dan 31.12.2016	Ukupno štete 31.12.2016 (7+8)			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
01	Nezgodna	315	1.650	1.965	1.654	311	84,2%	1.103.468	876.403	1.979.871	1.938.683	2%	
03	Kasko - auto	138	860	998	871	127	87,3%	1.826.918	1.103.293	2.930.210	3.042.550	-4%	
05	Kasko - vazduh.	1	0	1	1	0	100,0%	10.468	0	10.468	46.307	-77%	
06		0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	
07	Transport	0	9	9	9	0	100,0%	11.558	1.916	13.474	5.700	136%	
08	Imovina požar	48	189	237	166	71	70,0%	407.521	695.575	1.103.095	3.472.382	-68%	
09	Ostala imovina	177	395	572	440	132	76,9%	2.892.093	6.827.588	9.719.681	34.884.266	-72%	
10	AO	530	1.264	1.794	1.312	482	73,1%	4.547.752	8.679.287	13.227.040	12.478.145	6%	
11	Avioodgovornost	0	0	0	0	0	-	0	5	5	-2.307	-100%	
13	Odgovornost opšta	11	20	31	17	14	54,8%	11.551	35.720	47.271	34.957	35%	
16	Finansijski gubici	0	0	0	0	0	-	0	26.266	26.266	269.899	-90%	
18	Pomoc na putu	68	289	357	280	77	78,4%	215.594	182.220	397.814	747.916	-47%	
19	Total neživot	1288	4676	5964	4750	1214	79,64%	11.026.922	18.428.273	29.455.196	56.918.499	-48,25%	

Bruto stopa šteta u 2016 godini iznosi 39,92%, a neto stopa šteta iznosi 56,20%. U 2015 bruto stopa šteta je iznosila 40,27%, a neto stopa 53,52%.

U toku godine isplaćeno je 4.192 odštetnih zahtjeva u vrijednosti KM 11.158.709. (RS 2.801 zahtjev u iznosu KM 5.713.769, a u FBiH 1.391 predmet u iznosu KM 5.444.940).

AOP- 233 Rashodi po osnovu premija i provizija saosigur, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja

Pozicija iznosi KM 15.678.016 i pokazuje rast u odnosu na prethodnu godinu za 3,23%, a čine je mjerodavna premija reosiguranja i troškovi provizija reosiguranja.

OPIS	Iznos Q-4 2016	Iznos Q-4 2015	Index 2016/2015	Struktura Q-4 2016
Rashodi premije reosiguranja	15.467.470	14.936.677	103,55%	98,66%
Troškovi provizija reosiguranja	210.546	250.421	84,08%	1,34%
UKUPNO	15.678.016	15.187.098	103,23%	100,00%

Struktura pozicije mjerodavne premije po reosiguravačima na dan 31.12.2016 godine je sledeća:

Naziv reosiguravača	Bruto premija reosiguranja	Prenosna premija reosiguranja-saosiguranja	Mjerodavna premija reosiguranja-saosiguranja
Saosiguravači u zemlji	199.235	738	198.497
Biro zelene karte BiH	133.830	0	133.830
Gen Re	218.409	0	218.409
Global Benefits Group	7.017	237	6.781

VIG HOLDING Wien	5.073.783	-176.616	5.250.399
VIG Re Prague	61.217	1.775	59.443
Wiener Re Beograd	8.629.670	-970.442	9.600.112
Ukupno	14.323.162	-1.144.308	15.467.470

AOP- 235 Rezervisanja za štete, udjele u štetama i ostala rezervisanja po osnovu neživotnih osiguranja

Rezerve za mjerodavne štete iznose KM 78.745 (promjena rezerve osiguranja je pozitivna KM 498.710, a promjena rezervi iz reosiguranja negativna KM 577.455). S obzirom na visoke rezervacije u 2014. i 2015. godini zbog šteta prouzrokovanih majskim poplavama, u 2016. godini je došlo do smanjenja rezervisanja koja su prikazana na poziciji prihoda u prethodnim godinama.

AOP-236 Troškovi sprovođenja osiguranja

Ukupni troškovi sprovođenja osiguranja iznose KM 15.033.792 od čega život KM 1.690.120 i neživot KM 13.343.672.

U ovaj iznos je uključena promjena rezervi DAC-a u iznosu KM 17.560. Bez DAC-a troškovi sprovođenja osiguranja iznose KM 13.361.232.

U ukupno fakturisanjoj bruto premiji troškovi sprovođenja osiguranja bez DAC-a učestvuju sa 42,44%, a u naplaćenju premiji sa 42,64%.

U narednom pregledu su predstavljeni troškovi nakon razgraničenja TSO:

OPIS	Iznos Q-4 2016	Iznos Q-4 2015	Index 2016/2015	Struktura Q-4 2016
1.Život	1.690.120	1.143.467	147,81%	11,24%
2.Neživot	13.343.672	13.953.394	95,63%	88,76%
Ukupno	15.033.792	15.096.861	99,58%	100,00%

Ostvareni i planirani troškovi bez efekta razgraničenja 31.12.2016. godine:

VRSTA TROŠKOVA	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Razlika	Razlika	Promjena	Promjena
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2016	3-1	3-2	3/1	3/2
	1	2	3	4	5	6	7
I PERSONALNI TROŠKOVI	6.838.475	5.723.278	5.996.139	-842.336	272.861	-12,32%	4,77%
<i>Personalni troškovi prodaje</i>	3.001.025	2.733.408	3.310.215	309.190	576.807	10,30%	21,10%
Fiksni troškovi prodaje NL	2.382.610	1.978.150	2.542.032	159.422	563.882	6,69%	28,51%
Fiksni troškovi prodaje L	524.753	699.572	664.186	139.433	-35.386	26,57%	-5,06%
Ostalo prodaja	93.663	55.686	103.997	10.334	48.311	11,03%	86,76%
<i>Personalni troškovi administracija</i>	3.837.450	2.989.871	2.685.924	-1.151.526	-303.946	-30,01%	-10,17%
Fiksni troškovi administracije NL	3.458.444	2.590.641	2.248.805	-1.209.639	-341.836	-34,98%	-13,20%
Fiksni troškovi administracije L	84.722	137.758	194.938	110.215	57.179	130,09%	41,51%
Ostalo administracija	294.284	261.471	242.182	-52.102	-19.289	-17,70%	-7,38%
II MATERIJALNI TROŠKOVI	6.036.349	5.450.016	6.446.053	409.703	996.037	6,79%	18,28%
<i>IT-troškovi</i>	177.295	164.746	198.365	21.070	33.619	11,88%	20,41%
<i>Troškovi marketinga i prodaje</i>	1.921.067	1.278.990	2.244.413	323.346	965.424	16,83%	75,48%
<i>Troškovi automobila</i>	317.413	302.584	284.444	-32.969	-18.141	-10,39%	-6,00%
<i>Troškovi poslovnih putovanja</i>	172.559	167.405	192.727	20.168	25.322	11,69%	15,13%
<i>Troškovi kancelarijskog poslovanja</i>	2.031.397	2.073.093	2.095.540	64.143	22.448	3,16%	1,08%
Kancelarijski materijal	154.510	145.986	101.315	-53.195	-44.672	-34,43%	-30,60%
Zakupnine i troškovi poslovanja	869.756	971.608	1.056.795	187.038	85.186	21,50%	8,77%
Telekomunikacije	197.239	176.587	192.711	-4.527	16.125	-2,30%	9,13%
Ostali troškovi kanc.poslovanja	596.026	641.560	595.749	-277	-45.811	-0,05%	-7,14%
Kontinuirano savjetovanje	213.866	137.351	148.971	-64.895	11.620	-30,34%	8,46%
<i>Amortizacije</i>	545.608	546.111	508.433	-37.175	-37.678	-6,81%	-6,90%
<i>Porezi i naknade</i>	118.573	134.087	65.259	-53.314	-68.828	-44,96%	-51,33%
<i>Ostali troškovi</i>	752.438	783.000	856.871	104.433	73.871	13,88%	9,43%
Program ljudskih resursa	54.605	59.458	69.965	15.360	10.507	28,13%	17,67%
Specifično savjetovanje	117.000	206.000	217.674	100.674	11.674	86,05%	5,67%
Troškovi revizije	39.522	58.493	40.908	1.387	-17.585	3,51%	-30,06%
Bankarske i depozitne naknade	82.898	79.856	60.017	-22.881	-19.839	-27,60%	-24,84%
Razni troškovi	458.414	379.194	468.307	9.893	89.113	2,16%	23,50%
III PROVIZIJE	2.399.367	2.857.797	2.559.298	159.932	-298.499	6,67%	-10,45%
<i>Provizije život</i>	391.228	824.517	425.658	34.431	-398.859	8,80%	-48,37%
Varijabilni dio plata	245.817	644.517	220.383	-25.434	-424.134	-10,35%	-65,81%
Provizije	145.410	180.000	205.275	59.865	25.275	41,17%	14,04%
<i>Provizije imovina i nezgoda</i>	2.008.139	2.033.280	2.133.640	125.501	100.360	6,25%	4,94%
Varijabilni dio plata	686.561	653.792	377.417	-309.144	-276.375	-45,03%	-42,27%
Provizije	1.321.578	1.379.489	1.756.224	434.645	376.735	32,89%	27,31%
UKUPNO	15.274.191	14.031.091	15.001.490	-272.701	970.399	-1,79%	6,92%

Pozicije ne uključuju obračunatu amortizaciju na nekretnine KM 49.863. Prema mjestu nastanka struktura je sledeća:

Mjesto troška	I-XII 2015				I-XII 2016				Promjene			
	Personalni	Materijalni	Provizije	Ukupno	Personalni	Materijalni	Provizije	Ukupno	Personalni	Materijalni	Provizije	Ukupno
Uprava	2.831.149	2.633.802		5.464.951	2.044.802	2.715.667		4.760.469	-27,8%	3,1%		-12,9%
Pribava	3.321.141	3.191.701	2.400.001	8.912.843	3.364.292	3.545.850	2.559.298	9.469.441	1,3%	11,1%	6,6%	6,2%
Štete	572.864	105.739		678.603	456.553	75.935		532.488	-20,3%	-28,2%		-21,5%
Investiranje	137.210	80.585		217.794	184.570	54.522		239.092	34,5%	-32,3%		9,8%
Ukupno	6.862.364	6.011.827	2.400.001	15.274.192	6.050.217	6.391.974	2.559.298	15.001.489	-11,8%	6,3%	6,6%	-1,8%

Iz prednje tabele je vidljivo da su troškovi u odnosu na prethodnu godinu pali za 1,79% ili KM 272.701, a u odnosu na plan veći su za 6,92%. Društvo ulaže izuzetne napore u cilju smanjenja troškova sprovođenja osiguranja. U tom cilju rade se periodične analize prodajnih mjesta i analize produktivnosti po zaposlenom. Vršiti se zatvaranje prodajnih mjesta koja nisu isplativa, kao i otpuštanje neproduktivnih radnika zaposlenih u prodaji osiguranja.

Takođe, vezan je odnos administrativnog osoblja, i prodajnog osoblja, u određenim %.

Društvo kontinuirano radi na zapošljavanju i obuci novih zaposlenih radnika u prodaji osiguranja.

AOP-251 Finansijski prihodi

Strukturu finansijskih prihoda pokazuje naredni pregled:

FINANSIJSKI PRIHODI	Q-4 2016			Q-4 2015			2016/2015		
	Neživot	Život	Total	Neživot	Život	Total	Neživot	Život	Total
Prihodi od kamata	886.420	487.897	1.374.317	942.445	367.900	1.310.345	94,06%	132,62%	104,88%
Pozitivne kursne razlike	6.255		6.255	94		94			
Ukupno	892.675	487.897	1.380.572	942.539	367.900	1.310.439	94,71%	132,62%	105,35%

Prihodi od kamata u neživotu su opadali u odnosu na isti period prethodne godine zbog prodaje HOV i tendencije smanjenja prinosa na HOV na tržištu kapitala, kao i opadanja kamatnih stopa na nove depozite oročene u toku godine kod poslovnih banaka.

Sredstva iz dokapitalizacije su u neživotu djelimično oročena KM 1.000.000 uz ugovorenu kamatnu stopu 1,3%, a djelimično uložena u HOV KM 4.867.490. Iznos KM 2.933.745 je uložen u HOV sa prinosom od 4,00%, a iznos od KM 1.933.745 je uložen u HOV sa prinosom od 4,74%.

Prinosi od kamata na ulaganja u životu su rasli za 32,62% u odnosu na isti period prethodne godine.

AOP-256 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iznose KM 222.877 i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 24,39%.

FINANSIJSKI RASHODI	Q-4 2016			Q-4 2015			2016/2015		
	Neživot	Život	Total	Neživot	Život	Total	Neživot	Život	Total
Rashodi od kamata reosiguranja	117.619	73	117.692	126.920	344	127.264	92,67%	21,22%	92,48%
Rashodi od kamata na pribavljeni kredit TBiH	21.867		21.867	22.492		22.492	97,22%		97,22%
Zatezne kamate	2.257		2.257	10.904		10.904	20,70%		20,70%
Negativne kursne razlike	80.861		80.861	18.512		18.512	436,80%		436,80%
Ostali finan. rashodi	200		200	0		0			
Ukupno	222.804	73	222.877	178.828	344	179.172	124,59%	21,22%	124,39%

AOP-263 Ostali prihodi

Ostali prihodi iznose KM 587.121 i manji su za 66,70% u odnosu na prethodnu godinu, a čine ih:

OSTALI PRIHODI	Q-4 2016			Q-4 2015			2016/2015		
	Neživot	Život	Total	Neživot	Život	Total	Neživot	Život	Total
Dobici od prodaje nem.ulag.nekret.i opreme	43.837		43.837	6.920		6.920	633,44%		633,44%
Dobici od prodaje nekretnina djelatnost osiguranja	11.982		11.982	106		106			
Dobici od prodaje investicionih nekretnina	12.627		12.627	6.677		6.677	189,11%		189,11%
Dobici od prodaje obveznica	181.275		181.275	238.431	28.453	266.884	76,03%		67,92%
Naplaćena otpisana potraživanja	80.732		80.732	674.137	6.297	680.435	11,98%		11,86%
Prihodi od smanjenja obaveza	83.864		83.864	400.138		400.138	20,96%		20,96%
Ostali nepomenuti prihodi	146.897	25.908	172.805	398.456	3.766	402.222	36,87%	687,98%	42,96%
Ukupno	561.213	25.908	587.121	1.724.867	38.515	1.763.382	32,54%	67,27%	33,30%

U 2016 godini je izvršen veći obim prodaje HOV, nego u 2016 godini.

Zbog uspostavljanja praćenja ispravke vrijednosti po prodajnim mjestima, promjenjen je način evidentiranja otpisa potraživanja po osnovu premije sa bruto principa (prihodi i rashodi) na neto princip (neto efekat prihod ili rashod). Novina je takođe da se ispravka vrijednosti vrši po svakom ugovoru o osiguranju, subjektu i odjelu. Prethodno je ispravka vršena na nivou vrste osiguranja, subjekta i odjela.

U prethodnoj godini vršeno je ukidanje obaveza za preventivu iz ranijih godina, što je evidentirano na poziciji smanjenja obaveza.

Na poziciji ostali nepomenuti prihodi iskazani su iznosi nadoknada za štete od osiguravača na vlastitoj imovini u iznosu KM 51.296. U prethodnoj godini na ovoj poziciji je vršeno ukidanje ukalkulisanih stimulacija prodaji, te prenos pozicija nekretnina iz vanbilansa u bilans, zbog čega je ova pozicija veća u prethodnoj godini.

AOP-268 Ostali rashodi

Ostali rashodi iznose KM 1.695.118, i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 4,89%, a čine ih:

OSTALI RASHODI	Q-4 2016			Q-4 2015			2016/2015		
	Neživot	Život	Total	Neživot	Život	Total	Neživot	Život	Total
Gubici po osn. rashodov. i prod,nem.ul,os.sr.	8.652		8.652	20.055		20.055	43,14%		43,14%
Manjkovi	842		842	1.571		1.571	53,57%		53,57%
Rashodi po osnovu otpisa potraživanja	351.135	5.961	357.097	991.866	8.575	1.000.441	35,40%	69,52%	35,69%
Rashodi po osnovu rashod. zaliha materijala	92		92	1.072		1.072	8,54%		8,54%
Ostali nepomenuti rashodi	1.288.956	39.480	1.328.436	749.431	9.711	759.142	171,99%	406,56%	174,99%
Ukupno	1.649.677	45.442	1.695.118	1.763.996	18.286	1.782.282	93,52%	248,51%	95,11%

Najveći efekat u ostalim rashodima čine storna i korekcije premije „pro rata“ KM 563.384, te rashodi po fakturama iz ranijih godina KM 379.511, neto efekat otpisa potraživanja premije KM 163.909, otpis ostalih potraživanja KM 199.149 i ostali nepomenuti rashodi.

AOP- 280 Obezvrjeđenje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i investicionih nekretnina

Na ovoj poziciji iskazan je ukupan iznos obezvrjeđenja od KM 117.338. od čega obezvrjeđenje nekretnina iz djelatnosti KM 77.663 kao i iznos obezvrjeđenja vozila u iznosu KM 39.675, zbog havarije u saobraćajnoj nezgodi. Ukupan iznos obezvrjeđenja vozila je naplaćen od osiguravača.

AOP- 290 Gubitak prije oporezivanja

Ostvarenje 31.12.2016			Ostvarenje 31.12.2015			2016/2015		
Neživot	Život	Total	Neživot	Život	Total	Neživot	Život	Total
-5.403.727	-278.972	-5.682.699	-3.293.885	9.491	-3.284.394	164,05%	-2939,33%	173,02%

Detaljnije obrazloženje uz notu BS AOP 124.

Ukupni prihodi i rashodi iz poslova neživotnih i životnih osiguranja sa poređenjem u istom periodu prethodne godine, predstavljeni su u narednom pregledu:

OPIS	Ostvarenje 31.12.2016			Ostvarenje 31.12.2015			2016/2015		
	Neživot	Život	Total	Neživot	Život	Total	Neživot	Život	Total
UKUPNI PRIHODI	37.811.796	4.785.087	42.596.883	68.261.101	2.758.512	71.019.613	55,39%	173,47%	59,98%
UKUPNI RASHODI	43.215.522	5.064.060	48.279.582	71.429.355	2.749.021	74.178.376	60,50%	184,21%	65,09%
BRUTO dobitak/gubitak	-5.403.727	-278.972	-5.682.699	-3.168.254	9.491	-3.158.763	170,56%	-2939,33%	179,90%

AOP-296 Dobici utvrđeni direktno u kapitalu

Vezano za usklađivanje izvještavanja sa MRS –1 Prezentacija finansijskih izvještaja sa ciljem prelaska prikazivanja sa koncepta istorijskog troška na koncept fer vrijednosti, dobici i gubici koji tangiraju kapital, iskazani su u izvještaju o ukupnom rezultatu i ostalim dobitcima i gubicima u periodu u obrascu Bilans uspjeha. Ova pozicija je iskazana u Bilansu stanja na poziciji kapitala-nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju.

Portfelj HOV čine HOV klasifikovane kao „raspoložive za prodaju“. Društvo je vršilo kupovinu i prodaju ovih HOV u toku prvog polugodišta ove godine. U slučaju prodaje efekti nerealizovanih dobitaka i gubitaka su uključeni u prihode i rashode u bilansu uspjeha.

Dobici utvrđeni direktno u kapitalu nisu ostvareni u tekućoj godini.

AOP-303 Gubici utvrđeni direktno u kapitalu

Gubici utvrđeni direktno u kapitalu su iskazani na poziciji gubitaka po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju u iznosu KM 362.871.

AOP-311 Neto rezultat po osnovu ostalih dobitaka i gubitaka

Neto rezultat iznosi KM -326.584.

AOP-313 Ukupan neto dobitak u obračunskom periodu

Ukupan neto gubitak u obračunskom periodu iznosi KM 6.009.283.

AOP-316 Obična zarada po akciji

Gubitak po akciji iznosi KM 45.

AOP-318 Prosječan broj zaposlenih po osnovu časova rada

ŽIVOT Q 4 2016	NEŽIVOT Q 4 2016	UKUPNO Q-4 2016	ŽIVOT Q 4 2015	NEŽIVOT Q 4 2015	UKUPNO Q-4 2015	Život 2016/2015	Neživot 2016/2015	Total 2016/2015
51	239	290	29	178	207	175,86%	134,27%	140,10%

AOP-319 Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca

ŽIVOT Q 4 2016	NEŽIVOT Q 4 2016	UKUPNO Q-4 2016	ŽIVOT Q 4 2015	NEŽIVOT Q 4 2015	UKUPNO Q-4 2015	Život 2016/2015	Neživot 2016/2015	Total 2016/2015
75	285	360	87	253	340	86,21%	112,65%	105,88%

Note uz Bilans tokova gotovine

U Sl. Glasniku RS broj 38/15 objavljen je novi Pravilnik o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društava za osiguranje i reosiguranje od strane Agencije za osiguranje Republike Srpske, koji je stupio na snagu 26.05.2015 godine. Novi akt je znatno pooštrio obračun koeficijenta likvidnosti, posebno u dijelu priznavanja sredstava za pokriće tehničkih rezervi (depozita i HOV) za potrebe tekuće likvidnosti.

Pozicija	Oznaka AOP-a	Iznos		Razlika	Napomena
		Tekuća godina	Prethodna godina		
1	2	3	4	5	6
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
I - Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (502 do 505)	501	34.359.391	62.467.390	-28.107.999	
1. Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljeni avansi	502	30.778.097	30.960.056	-181.959	Smanjena ugovorena premija u odnosu na isti period 2015 godine
2. Prilivi od premije reosiguranja i retrocesija	503	0	0	0	
3. Prilivi od učešća u naknadi štete	504	2.771.365	30.652.247	-27.880.882	Efekat isplate šteta iz reosiguranja od poplava u 2015 godini iz 2014 godine
4. Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	505	809.929	855.087	-45.158	
II - Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (507 do 514)	506	35.732.486	64.019.465	-28.286.979	
1. Odlivi po osnovu naknade šteta iz osiguranja i udjela u štetama iz saosiguranja i dati avansi	507	11.367.201	38.652.901	-27.285.700	Efekat isplate šteta od poplava u 2015 godini iz 2014 godine
2. Odlivi po osnovu naknade šteta i udjela iz reosiguranja i retrocesija	508	0	0	0	
3. Odlivi po osnovu premija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	509	8.841.235	10.562.527	-1.721.293	U 2015 godini veći odlivi po fronting ugovorima Natron, EFT-a
4. Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	510	8.688.579	7.686.382	1.002.197	Isplata po ugovoru KM 1.068.240.
5. Odlivi po osnovu troškova sprovođenja osiguranja	511	6.449.735	6.393.849	55.886	Povećani odlivi zbog povećanih troškova režija.
6. Odlivi po osnovu plaćenih kamata	512	25.356	33.739	-8.383	
7. Odlivi po osnovu poreza na dobit	513	0	3.122	-3.122	
8. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	514	360.381	686.946	-326.565	U 2015 godini veći odlivi za pdv - procjena štete Natron od Sygorta,
III - Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (501-506)	515	0	0	0	
IV - Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (506-501)	516	1.373.095	1.552.075	-178.980	
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA				0	

I - Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (518 do 523)	517	8.526.898	14.612.529	-6.085.631	
1. Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	518	0	0	0	
2. Prilivi po osnovu prodaje akcija i udjela	519			0	
3. Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	520	1.008.736	99.000	909.736	Prodaja nekretnina Trebinje i Zvornik
4. Prilivi po osnovu kamata	521	644.508	842.714	-198.206	Smanjene kamatne stope, prodaja HOV.
5. Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	522			0	
6. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	523	6.873.653	13.670.815	-6.797.162	Prodaja HOV i naplata kupona po HOV u 2016 + naplata po stambenim i drugim kreditima
II - Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (525 do 528)	524	12.409.751	16.417.312	-4.007.561	
1. Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	525	0	0	0	
2. Odlivi po osnovu kupovine akcija i udjela u kapitalu	526			0	
3. Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	527	838.869	604.477	234.392	Ulaganja u softver, nabavku opreme: računarska oprema, automobili i namještaj
4. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	528	11.570.882	15.812.835	-4.241.953	Ulaganje sredstava dokapitalizacije i razročjenih depozita
III - Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (517-524)	529			0	
IV - Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (524-517)	530	3.882.853	1.804.783	2.078.071	
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA					
I - Priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (532 do 535)	531	5.867.400	2.933.745	2.933.655	
1. Prilivi po osnovu povećanja osnovnog kapitala	532	5.867.400	2.933.745	2.933.655	Dokapitalizacija 29.07.2016 / 08.04.2015.
2. Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	533	0	0	0	
3. Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	534				
4. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	535	0	0	0	
II - Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (537 do 542)	536	78.426	1.503	76.923	
1. Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija i udjela	537	0	0	0	
2. Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	538	0	0	0	
3. Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	539	0	0	0	

4. Odlivi po osnovu finansijskog lizinga	540			0	
5. Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	541			0	
6. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	542	78.426	1.503	76.923	Kursne razlike uglavnom iz obaveza reosiguranja u USD.
III - Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (531-536)	543	5.788.974	2.932.242	2.856.732	
IV - Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (536-531)	544	78.426	1.503	76.923	
G. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (501+517+531)	545	48.753.689	80.013.664	-31.259.975	
D. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (506+524+536)	546	48.220.663	80.438.280	-32.217.617	
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (545-546)	547	533.025	0	533.025	
E. NETO ODLIV GOTOVINE (546-545)	548	0	424.617	-424.617	
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	549	489.705	914.321	-424.617	
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	550	0		0	
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	551	0	0	0	
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (549+547-548+550-551)	552	1.022.730	489.705	533.025	

Društvo je u 2016 godini imalo zadovoljavajuće koeficijente likvidnosti iznad 1.

Banja Luka, 27.02.2017

Broj: 001-3941/17

Lice sa licencom:

Mira Perić
licenca broj: SR-0511/17

Direktor:

Srđan Šuput